

Euroopan
komissio

[KESÄ 2012 ▶ NRO 42]

panorama

inforegio

▶ Kumppanuus koheesiopolitiikassa

Tämän keskeisen periaatteen
täytäntöönpanon vahvistaminen

- ▶ Tuki talouskriisistä selviytymiselle
- ▶ RegioStarsissa palkitaan innovatiivisia hankkeita
- ▶ Aluepolitiikan menestystarinoiden esittely Eurooppa-päivänä

Aluepolitiikka

▶PÄÄKIRJOITUS 3

Johannes Hahn

▶ERITYISARTIKKELI.....4-7

**KUMPPANUUDEN VAHVISTAMINEN
RAKENNERAHASTON TÄYTÄNTÖÖNPANON
YTIMESSÄ**

▶ALUEHALLINTO PAIKALLISTASOLLA:
ITÄVALLAN TAPAUS..... 8-9

▶KOHEESIOPOLITIIKAN TULOKSET
KAUDELLA 2007-2013..... 10-11

▶RAKENNERAHASTOILLA AUTETAAN
EU:TA SELVIÄMÄÄN TALOUSKRIISISTÄ 12-15

▶UUDEN PÄÄJOHTAJAN ESITTELY..... 15

▶INNOVATIIVISTEN HANKKEIDEN
PALKITSEMINEN REGIOSTARS-
PALKINNOILLA 16-17

▶KARTAT.....18-19

- ▶Koheesiopolitiikan suunnitellut investoinnit valmiuksien kehittämiseen
- ▶Työllisyys julkisessa hallinnossa

▶OSARAHOITETTAVIEN HANKKEIDEN
VALITSEMINEN PARHAALLA
MAHDOLLISELLA TAVALLA20-21

▶HANKKEET.....22-25

Esimerkkejä hankkeista Tšekin tasavallasta, Suomesta, Maltasta ja Slovakiasta

▶EUROOPPA-PÄIVÄN JUHLINTAA
YMPÄRI EU:TA.....26-29

▶ALUEPOLITIIKASTA TIEDOTTAMINEN 30-31

▶YRITYS- JA INNOVOINTITUKI.....32-33

▶TÄYDENTÄVÄ EUROOPAN
ALUEPOLITIikka: SVEITSI-,
ETA- JA NORJA-TUET 34-35

▶OHJELMA..... 36

▶4

▶8

▶16

▶22

Valokuvat (sivut):

Kansi: © Ivelin IVANOV
Sivu 3, 4, 5, 12, 13, 15, 16, 17, 21: © Euroopan komissio
Sivu 14: © Biocant, © Casala, © Corallia
Sivu 8: © Walter Luttenberger (www.blende16.at)
Sivu 22: © Mater Dei -sairaalan syöpäsairauksien keskus
Sivu 23: © ZLKL
Sivu 24: © Varpu Heiskanen, UEF
Sivu 25: © BioScience Slovakia
Sivu 26-29: Latvia: © Eiropas Savienības dārza svētki / Bulgaria-Romania: © Adina ENE / Slovenia: © Zavod Antona Martina Slomška / Portugali: © INALENTEJO / Kreikka: © Evi Panagiotakopoulou / Muut kuvat: Euroopan komissio
Sivu 30-31: © Kansallinen kehitysvirasto (Unkari) / © Aluekehitysministeriö (Puola) / © Talous- ja työllisyysministeriö (Puola)

Tämä lehti on painettu englanniksi, ranskaksi ja saksaksi kierrätyspaperille. Julkaisu on saatavana 21 kielellä osoitteessa:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_fi.cfm

Julkaisun mielipiteet ovat kirjoittajan omia, eivätkä ne välttämättä heijasta Euroopan komission näkemyksiä.

▶ PÄÄKIRJOITUS

Johannes Hahn
Aluepolitiikasta vastaava komissaari

EU:n rakennerahastojen onnistunut käyttö edellyttää kumppanuutta paikallisten toimijoiden kanssa eri tasoilla ohjelmien suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa. Mahdollisimman suuren vaikutuksen aikaansaamiseksi ja EU:n resursien mahdollisimman tehokkaan käytön takaamiseksi eri kumppaneiden asiantuntemusta on hyödynnettävä ja yhdistettävä tehokkaasti.

Tätä kumppanuusprosessia on korostettu erityisesti EU:n koheesiopolitiikkaa kaudelle 2014–2020 koskevissa komission ehdotuksissa, ja sitä vahvistetaan huomattavasti. Uusissa säännöksissä edellytetään, että kaikki jäsenvaltiot tekevät kumppanuussopimuksen tärkeimpien toimijoiden kanssa, *muun muassa* alueellisten ja paikallisten julkisviranomaisten, talouselämän osapuolten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskuntaa edustavien elinten kanssa. Tämän prosessin tukemiseksi kehitetään myös kumppanuutta koskevia eurooppalaisia käytäntöjä.

Taloukasvu

EU:n rakennerahastot ovat yli 300 miljardin euron suuruinen voimakas investointiväline, jossa keskitytään nyt tiiviisti taloudellisen elpymisen strategiaan ja toimenpiteisiin, joilla elvytetään EU:n taloutta, luodaan työpaikkoja ja vauhditetaan taloudellista toimintaa paikallisella tasolla. Nykyisissä talousarvioissa ja ohjelmissa pysytellään tiukasti, mutta lisäksi tehdään kasvua edistäviä investointeja, joilla on suora vaikutus ja pitkän aikavälin taloudellisia etuja.

Nyt myös saatavilla olevan rahoituksen ripeämpi jakaminen on etusijalla, ja joissakin jäsenvaltioissa varoja on ohjelmoitu uudelleen, jotta EU:n rahoitusta voidaan syöttää aloille, joilla investointeja voidaan hyödyntää nopeasti. Joissakin maissa osarahoituksen tasoa on mukautettu hyödyntämisen nopeuttamiseksi.

Sanan levittäminen

Tiedotus- ja viestintätoimet ovat olennainen osa aluepolitiikan ohjelmien hallinnointia ja täytäntöönpanoa. Yleisölle on tärkeää kertoa, mitä EU:n rakennerahastojen avulla on saavutettu ja mitä rahoitusmahdollisuuksia on olemassa.

Tekemämme selvitykset osoittavat, että EU:n rahoitustoiminta ja sen myönteinen vaikutus aluekehitykseen tunnetaan entistä paremmin. Näissä selvityksissä korostetaan, että on tärkeää keskittyä ajankohtaisten asioiden keskeisiin viesteihin, erityisesti talouskriisiin, investointeihin ja työpaikkojen luomiseen, ja että korostamme edelleen menestystarinoitamme.

Eri osissa EU:ta on myös kehitetty monia erinomaisia ja innovatiivisia lähestymistapoja, ja ajatusten ja parhaiden käytäntöjen jakaminen on komission RegioStars-palkintojen tavoite. Tässä tänä vuonna viidettä kertaa järjestettävässä näkyvässä tapahtumassa esitellään EU:n rahoituksen innovatiivista käyttöä. Tämän vuoden 14. kesäkuuta järjestettyyn palkintoseremoniaan valittiin 24 korkeatasoisen loppukilpailijan joukosta viisi hanketta, joille annettiin haluttu palkinto eri luokissa.

Kaikissa voittajahankkeissa on monta ulottuvuutta, ja niissä käytetään omaperäisiä tapoja, joilla monet erilaiset paikalliset toimijat voivat osallistua toimiin älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun aikaansaamiseksi. Näissä ja muissa 350:ssä viiden viime vuoden aikana nimetyssä hankkeessa on runsaasti hyviä ajatuksia ja hyviä käytäntöjä, jotka voivat innostaa muita Euroopan alueita.

► KUMPPANUUDEN VAHVISTAMINEN RAKENNERAHASTON TÄYTÄNTÖÖNPANON YTIMESSÄ

EU:n koheesio politiikkaa kaudelle 2014-2020 koskevissa komission lainsäädäntöehdotuksissa vahvistetaan kumppanuuteen ja monitasoiseen hallintoon liittyviä vaatimuksia. Näissä säännöksissä edellytetään, että kaikki jäsenvaltiot tekevät kumppanuussopimuksen tärkeimpien toimijoiden kanssa, *muun muassa* alueellisten ja paikallisten julkisviranomaisten, talouselämän osapuolten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskuntaa edustavien elinten kanssa. Tämän prosessin tukemiseksi kehitetään kumppanuutta koskevia eurooppalaisia käytäntösääntöjä.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/how/principles/index_fi.cfm

Ajatus kumppanuudesta ei ole uusi, vaan se oli mukana jo Rooman sopimuksessa vuonna 1957 Euroopan sosiaalirahaston osalta. Myöhemmin se virallistettiin rakennerahastojen yhteiseksi keskeiseksi periaatteeksi vuoden 1988 uudistuksessa.

Kumppanuutta koskevalla lähestymistavalla varmistetaan, että eri kumppanien asiantuntemusta niiden omilla toimintaloilla hyödynnetään tehokkaasti ja taataan, että EU:n varoja, joiden osuus EU:n kokonaistalousarviosta on kolmannes, käytetään mahdollisimman tehokkaasti.

Koheesiopolitiikan toimijoiden/kumppaneiden osallistumista kaikilla tasoilla ohjelmien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin tarvitaan varmistamaan, että ne tuntevat olevansa vastuussa EU:n toimista ja jakavat yhteisen sitoumuksen Eurooppa 2020 -strategian tavoitteisiin⁽¹⁾.

Kumppanuus liittyy tiiviisti monitasoista hallintoa koskevaan lähestymistapaan. Se on myös mekanismi, jolla taataan toisijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattaminen. Monitasoisella lähestymistavalla vahvistetaan kumppanuusperiaatteen täytäntöönpanoa sekä vertikaalisesti – paikallis- ja alueviranomaisten, kansallisen hallituksen ja Euroopan unionin välillä – että horisontaalisesti – näiden eri tasojen, talouselämän osapuolten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen välillä.

Epäjohdonmukainen täytäntöönpano

Vaikka kumppanuus on yksi koheesiopolitiikan tehokkuutta huomattavasti edistävästä tekijöistä, sidosryhmien antamasta palautteesta käy ilmi, että tämän periaatteen täytäntöönpano vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioissa ja alueilla.

Jotkin laitokset ja tärkeimmät sidosryhmät ovat siksi pyytäneet laatimaan kumppanuutta koskevat ohjeet EU:n tasolla. Euroopan parlamentin päätöslauselmissa on kehoitettu⁽²⁾ komissiota laatimaan kumppanuudesta yhteinen määrittelmä

sekä ohjeet. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnoissa on pyydetty⁽³⁾ Euroopan hyvän käytännön sääntöjä, ja alueiden komitea on suositellut⁽⁴⁾ kumppanuutta koskevan käytännön vahvistamista.

Näiden lisäksi myös monien kansalaisjärjestöjen ja paikallisia alueviranomaisten verkostojen kannanotoissa, tutkimuksissa ja julkaisuissa on korostettu tämän tarpeellisuutta.

Nämä suositukset näkyvät EU:n koheesiopolitiikkaa kaudelle 2014-2020 koskevissa uusissa lainsäädäntöehdotuksissa, joissa vahvistetaan vaatimuksia kumppanuutta ja monitasoista hallintoa koskevan periaatteen osalta.

Kumppanuutta koskevat eurooppalaiset käytännesäännöt

Euroopan komission yksiköt ovat laatineet valmisteluasiakirjan auttamaan jäsenvaltioita muokkaamaan asianmukaisesti kumppanuussopimustaan valmistelutyön aikana. Asiakirjassa esitetään myös tärkeimmät vaatimukset kumppanuutta koskeville eurooppalaisille käytännesäännöille, jotka voisivat toimia pohjana sidosryhmien väliselle keskustelulle.

Aluepolitiikan pääosastossa tehdyssä analyysissä korostettiin kumppaneiden asianmukaisen valinnan erityistä merkitystä. Esimerkiksi yli 60 elintä – työmarkkinaosapuolia, alueita ja ministeriöitä – osallistui kuulemismenettelyihin Kreikan kansallisen strategisen viitekehyksen laatimiseksi.

Tällä valinnalla pyrittiin saamaan kaikki politiikanalat ja yhteiskunnalliset ryhmät kansallisella ja alueellisella tasolla edustetuiksi kansallisessa strategisessa viitekehyksessä käsiteltävien aihekohtaisten ja laaja-alaisten teemojen mukaisesti. Samojen monen tason kumppaneiden laajan osallistumisen sekä tietovirtojen avoimuuden ansiosta pystyttiin estämään kansallisen strategisen viitekehyksen ja toimintaohjelmien väliset epä johdonmukaisuudet. ▶▶

(1) Eurooppa 2020 -strategia, COM(2010) 2020, 3.3.2010.

(2) Katso erityisesti Euroopan parlamentin päätöslauselma hallintotavasta ja kumppanuudesta kansallisella, alueellisella ja hankekohtaisella tasolla aluepolitiikan alalla – P6_TA(2008)0492 (Jean Marie Beaupuy'n mietintö) ja päätöslauselma hyvästä hallintotavasta EU:n aluepolitiikan kannalta: Euroopan komission tuki- ja valvontamenettelyt – P7_TA(2010)0468 (Ramona Nicole Mănescun mietintö).

(3) Katso erityisesti lausunto "Ohjelmakauden 2007-2013 hyviin käytäntöihin perustuvan tehokkaan hallinnointikumppanuuden edistäminen koheesiopolitiikan ohjelmissa" CESE 967/2010 (Jan Olssonin lausunto).

(4) Katso erityisesti alueiden komitean valkoinen kirja monitasoisesta hallinnosta, CONST – IV – 020, CdR 89/2009.

YHTEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ KOSKEVAN ASETUKSEN LUONNOKSEN 5 ARTIKLA

(1) Jäsenvaltion on järjestettävä kumppanuussopimuksen ja kunkin ohjelman osalta kumppanuudet seuraavien kumppaneiden kanssa:

(a) toimivaltaiset alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaiset sekä muut viranomaiset;

(b) talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet; ja

(c) kansalaisyhteiskuntaa, myös ympäristökumppaneita, ja valtioista riippumattomia järjestöjä edustavat elimet sekä tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet.

(2) Jäsenvaltioiden on otettava monitasohallintoperiaatetta noudattaen kumppanit mukaan kumppanuussopimusten ja edistymiskertomusten valmisteluun ja edistymiskertomusten valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin. Kumppaneiden on osallistuttava ohjelmien seurantakomiteoihin.

(3) Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 142 artiklan mukaisesti, jotta se voi antaa eurooppalaiset käytäntösäännöt, joissa vahvistetaan tavoitteet ja edellytykset kumppanuuden täytäntöönpanon tukemiseksi sekä tietojen, kokemusten,

tulosten ja hyvien käytänteiden jakamiseksi jäsenvaltioiden välillä.

(4) Komissio kuulee kunkin yhteisen strategiakehyksen rahaston osalta vähintään kerran vuodessa järjestöjä, jotka edustavat kumppaneita EU:n tasolla, yhteisen strategiakehyksen rahastoista saatavan tuen täytäntöönpanosta.

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa on lisäksi säännöksiä, jotka viittaavat suoraan kumppanuuteen tai jotka liittyvät tähän seurantaan, raportointia ja arviointia koskevaan periaatteeseen.

Kansalaisjärjestöjen osallistuminen on ratkaisevan tärkeää ohjelmien kehittämisessä, ja useimmissa jäsenvaltioissa kansalaisjärjestöt osallistuvat kansallisen strategisen viitekehyksen ja toimintaohjelmien asiakirjojen kehittämisvaiheeseen monien eri kanavien avulla: kyselylomakkeiden, työryhmien, julkisten vuoropuhelujen, seminaarien ja erityisten verkkosivustojen avulla.

Kumppaneiden osallistumista ohjelmaprosessiin kannustetaan myös luomalla erityyppisiä *yhteistyöfoorumeita*, joiden tarkoituksena on tiedottaa osallistumisesta. Esimerkiksi Itävallan perinteinen sosiaalisen kumppanuuden malli näkyy Euroopan sosiaalirahaston ja Euroopan aluekehitysrahaston ohjelmien täytäntöönpanossa. Talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet osallistuvat perinteisesti kansallisen strategisen viitekehyksen suunnitteluun ja seurantaan pysyvän elimen – Itävallan kaavoituskonferenssiin (ÖROK) – puitteissa.

Osallistuminen arviointiin

Kumppaneiden osallistuminen arviointiprosessiin on positiivisen kierteen viimeinen vaihe. Esimerkiksi Puolassa Euroopan sosiaalirahaston Puolan hallintoviranomainen on perustanut inhimillistä pääomaa koskevalle ohjelmalle arvioinnin ohjausryhmän arvioinnin tehokkuuden tukemiseksi sekä kansallisella että alueellisella tasolla. Se koostuu laitoksista ja

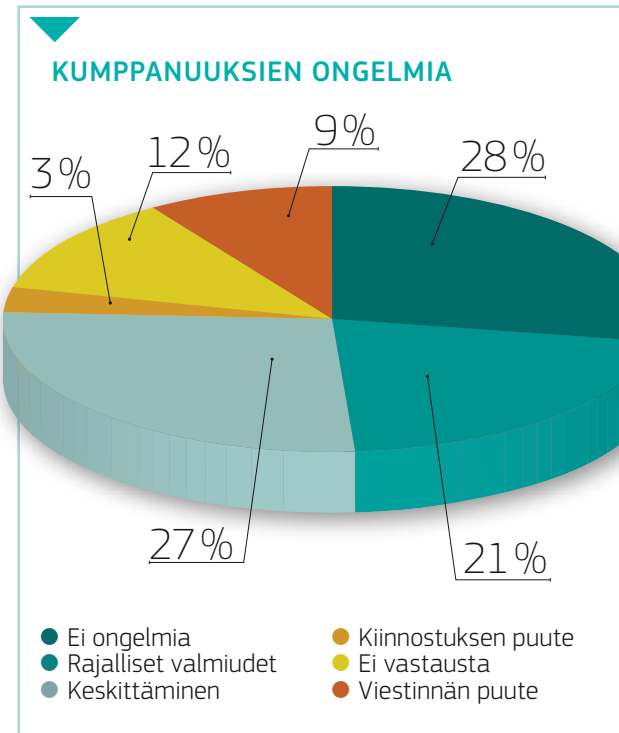
osapuolista, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan arviointiprosessiin, muun muassa hallintoviranomaisen, välittäjäelinten (sekä keskuselinten että alueellisten elinten), työmarkkinaosapuolten ja kansallisen arviointiyksikön edustajista ja riippumattomista arvioinnin asiantuntijoista.

Aluepolitiikan pääosasto on tehnyt selvityksen esteistä, joita ohjelmaprosessissa voi ilmetä kumppaneiden osallistumisen osalta. Selvityksen tulokset esitetään taulukossa.

Esimerkiksi *päätöksentekoprosessin keskittäminen* mainittiin yhtenä kumppanuuden moitteetonta toimintaa koskevana suurimpana esteenä Portugalissa, Unkarissa, Maltassa, Irlannissa, Slovakiassa, Alankomaissa, Saksassa, Ranskassa ja Espanjassa.

Romaniassa, Unkarissa, Virossa ja Latviassa sekä kokeenemmissa maissa, kuten Saksassa, Ranskassa ja Italiassa, viranomaiset korostivat kansalaisjärjestöjen *valmiuksien* puutetta sitoutua kansalliseen ja alueelliseen talouspolitiikkaan ja resurssien puutetta, joka estää niiden aktiivisen osallistumisen.

Tämän osalta jotkin jäsenvaltiot ovat antaneet tukea järjestöjen hallinnollisille ja taloudellisille valmiuksille lisäämällä ohjelmiinsa erityisiä kumppaneiden osallistumiselle omistettuja teknisen tuen budjettikohtia.

Esimerkiksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa avoimen kilpailun perusteella valituille seurantakomitean jäsenille maksetaan palkkio Walesin kansalliskokouksen hallituksen määrittämien sääntöjen mukaisesti. Latviassa on saatavilla teknistä tukea kumppaneiden ammatillisten valmiuksien vahvistamiseen (koulutusjaksot) ja niiden osallistumisen edistämiseen.

Kumppaneiden määrittäminen ja osallisuus

Maltan, Alankomaiden ja Ruotsin kaltaisissa jäsenvaltioissa kansalaisyhteiskunnan osallistumisella on pitkät ja arvokkaat perinteet, koska siten saadaan riippumattomia näkemyksiä muun muassa politiikkaa, kulttuuria, yhteiskuntaa ja ympäristöä koskeviin kysymyksiin, vaikka ennalta määritetyt menettelyt tai lainsäädännöllinen perusta kumppaneiden valinnalle, kuten Suomessa, ovat harvinaisia.

Siten kumppaneiden määrittämisestä ja osallisuutta koskevia hyviä käytäntöjä on korostettava, ja niitä on mukautettava, jotta koheesio politiikan täytäntöönpano voidaan yhtenäistää kaikissa jäsenvaltioissa. Kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytännösääntöjen tavoitteet ovat vähimmäisvaatimukset ja yhteinen standardi.

Jäsennelty vuoropuhelu

Niin sanotulla jäsennellyllä vuoropuhelulla pyritään parantamaan ulkoista viestintää, edistämään EU:n politiikan näkyvyyttä ja komission työtä ja saamaan aikaan kerrannaisvaikutus koheesio politiikan ja Eurooppa 2020 strategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Sillä edistetään myös kansalaisjärjestöjen tehokkuutta saavuttaa yhteiset tavoitteet sekä lisätään vastuuntuntoa itse paikalla ja vahvistetaan kumppanuutta.

Kahdenvälisten ja muiden epävirallisten alue- ja paikallisviranomaisten tai kansalaisjärjestöjen kanssa järjestettävien kokousten ja keskustelujen lisäksi kansalaisjärjestöjen ja komission välillä järjestetään kerran vuodessa virallisesti nykyiseen 11 artiklaan ja tulevaan 5 artiklaan liittyvä sosiaalinen ja jäsennelty vuoropuhelu.

JÄSENNELTY VUOROPUHELU

Jäsennellyn vuoropuhelun yleisenä tavoitteena on saada koheesio politiikka lähemmäs kansalaisia ja saavuttaa riittävästi tukea poliitikallemme. Jäsennelty vuoropuhelu laaditaan luottamusta ja keskinäistä luottamusta rakentavaksi mekanismiksi, jossa komissio osoittaa sitoutumisensa näiden järjestöjen kuunteluun ja on jatkuvasti käytettävissä niiden panosta varten ja ottaa sen huomioon. Aluepolitiikan pääosasto on järjestänyt kolme pyöreän pöydän keskustelua vuonna 2010 ja 2011, ja neljä kokous on määrä järjestää myöhemmin vuonna 2012.

Jäsennelty vuoropuhelu on osallistava ja osallistuva prosessi, joka on suunnattu erityisesti kansalaisyhteiskunnan kattojärjestöille EU:n tasolla (EU:n ”satelliittijärjestöt”). Nämä järjestöt pystyvät vaikuttamaan ”Euroopan yleiseen mielipiteeseen”, ja ne voivat olla ratkaisevan tärkeitä poliitikamme merkityksen välittämiseksi ruohonjuuritasolla. Ne voivat kanavoida ja keskittää kansallisten ja alueellisten jäsenten näkemyksiä (alhaalta ylös -lähestymistapa) ja välittää keskeisiä viestejä Brysselistä ruohonjuuritasolle (ylhäältä alas -lähestymistapa) ja toimia siten välittäjinä sekä komission että jäsentensä puolesta.

▶ ALUEHALLINTO PAIKALLISTASOLLA: ITÄVALLAN TAPAUS

Kun Itävalta liittyi vuonna 1995 Euroopan unioniin, liittokanslerin virasto auttoi yhdessä osavaltioiden kanssa kehittämään innovatiivista ja osallistavaa paikallista aluehallintorakennetta EU:n rakennerahastojen ja erityisesti Euroopan aluekehitysrahaston vaatimusten mukaisuutta koskevan prosessin tukemiseksi.

Kun EU:n rakennerahaston täytäntöönpanovaihe oli ohi, EU:n tukijärjestelmä sisällytettiin paikallishallintoa ja aluekehitystä koskeviin jokapäiväisiin toimiin paikallisella tasolla. Rakenne koostuu nyt Itävallan 32 aluehallintoelimestä, joita kansallisella tasolla koordinoi Itävallan aluehallintovirasto.

Aluehallintoelimet ovat kehittyneet hyvin toimivaksi rakenteeksi, jolla autetaan toteuttamaan tuhannet hankkeet alueilla tasapainoisella tavalla, joka kertoo paikallisen tason todellisista tarpeista ja takaa oikeudenmukaisen tasapainon maaseutu- ja kaupunkialueiden välillä.

Itävalta oli jo ennen EU:hun liittymistään huolissaan kehityksensä tasapainosta kaupunkikeskusten ja maaseutu- ja vuoristoalueiden, joilla on pienimuotoista teollisuutta ja rikkaat perinteet, välillä, sillä ne olivat vaarassa joutua laiminlyödyiksi. "Itävallan perhettä" koskevan ohjelmansa myötä maa sitoutui edistämään alueidensa kehitystä.

Siinä on ollut keskeistä alueellinen hallintorakenne, joka voisi olla täysin osallistava ja toimia alhaalta ylöspäin, ja sillä voitaisiin silti vastata keskustason päätöksenteon makrotaloudellisiin tarpeisiin.

Paikallistason organisointi

Itävallan aluehallinto koostuu pienistä järjestöistä, joiden tavoitteena on edistää paikalliskehitystä, rakentaa verkostoja, antaa neuvonta- ja asiantuntijapalveluja ja panna täytäntöön hankkeita aluetasolla. Tällä rakenteella pyritään luomaan suora yhteys paikallisiin yhteisöihin ja toimijoihin, mutta se kuuluu edelleen keskitettyyn organisointiin.

Aluehallintoelinten enemmistö (74 prosenttia) on organisoitu yksityisiksi yhdistyksiksi tai osakeyhtiöiksi. Näiden yhdistysten jäsenet voivat olla kuntia, yrityksiä ja yksityishenkilöitä. Työmarkkinaosapuolet – kauppakamarit, ammattijärjestöt – maatalouskamarit, työjärjestöt (Arbeiterkammer) ja paikalliset työvoimakeskukset – osallistuvat joko jäsenenä tai neuvonantajina.

Tällä hetkellä alueelliset johtajat vastaavat strategisen suunnittelun lisäksi hankkeiden tosiasiallisesta täytäntöönpanosta ja luovat jatkuvasti yhteyksiä ja rakentavat verkostoja.

”Tärkeä osa työtämme on kuntien välisen yhteistyön helpottaminen ruohonjuuritasolla.”

Viestintätaidot ja verkostoitumiskyvyt ovat tärkeimpiä menestystekijöitä.

Vaikka alueelliset hallintoelimet eroavat toisistaan rakenteeltaan ja paikallisilta tavoitteiltaan, niitä yhdistää yhteinen yrittäjähenkkinen sitoutuminen alueensa paikallisten etujen edistämiseen.

Paikallinen vuorovaikutus

Aluehallintoelimet ovat kehittyneet lähes viralliseksi rakenteeksi, joka luo vuorovaikutusta kansallisten ja alueellisten etujen välille. Aluehallintoelimet tarjoavat erittäin tehokkaan ”sillan” kansallisen tason alueellisen suunnittelun ja paikallisyhteisöjen tarpeiden ja resurssien välille, ja ne on tunnustettu tärkeäksi innovaatioksi Itävallan aluekehityksessä ja olennaiseksi tekijäksi tehokkaiden siteiden takaamiseksi paikallistasoon.

Paikalliselimet tekevät aktiivisesti työtä varmistaakseen alueensa lisäkehityksen parantamalla työllisyyttä, maataloutta ja teknologiaa ja tuodakseen tukea innovoinnille kaikilla aloilla.

Yksittäisten aluehallintoelinten tärkeimmät palvelut, toimet ja hankkeet ovat pilottihankkeiden toteuttaminen, hankkeiden suunnittelu ja seuranta ja EU:n ohjelmien täytäntöönpanon tukeminen.

Ne voivat toimia yli paikallisyhteisön rajojen, luoda verkostoja, antaa strategisen panoksen kehitykseen, laatia konkreettisia hanke-ehdotuksia ja helpottaa, neuvoa ja seurata toteuttamista.

Aluehallintoelimet toiminnassa

Vuonna 1982 Ala-Itävalta (Niederösterreich) oli yksi ensimmäisistä alueista, joka perusti metsäalueisiinsa keskittyvän aluehallintoelimen.

Ala-Itävallan aluehallinnon edustaja Helene Mader kertoo: ”Olemme järjestö, joka vastaa alueellisten etujen yhteensovittamisesta valtion ja kansallisten ja eurooppalaisten strategioiden kanssa. Tärkeä osa työtämme on kuntien välisen yhteistyön helpottaminen ruohonjuuritasolla. Tarjoamme myös parempaa koordinaointia kuntien naapureina olevien alueiden kanssa.”

Tirolissa on kahdeksan aluehallintoelintä, jotka toimivat sekä kestävän alueellisen kehityksen paikallisina ajatushautomoina että avustavat hankkeiden täytäntöönpanossa ammattimaisen tuen avulla.

”Tirolin aluehallintoelimet ovat alueellisen tason vapaaehtoisia yhdistyksiä ja edistävät kohdennettua yhteistyötä alueiden, valtion, osavaltion hallituksen ja EU:n välillä. Ne tarjoavat aluekehityksellemme strategisen kohteen. Ne työskentelevät monialaisesti ja ottavat mukaan monia sidosryhmiä ja kohde-ryhmiä,” kertoo Tirolin aluehallinnon edustaja Andrea Fink.

”On tärkeää, että ne osallistuvat tiiviisti hankkeiden käynnistämiseen ja hankkeiden kehittämiseen ja ottavat osaa EU:n alueellisten tukiohjelmien täytäntöönpanoon”, hän lisää.

Lungaun aluehallinnon johtaja Josef Fanninger sanoo, että ”alueellisten hallintorakenteiden tarkoituksena on tarjota teknistä tukea, neuvontaa ja tiedotusvalmiuksia. Ne tarjoavat tukirakenteita EU:n ohjelmien täytäntöönpanolle ja luovat yhteyden alueellisiin toimiin, elinkeinoelämän verkostoihin ja muihin aluehallintokeskuksiin.”

► LISÄTIETOA
<http://www.rm-austria.at/>

▶ KOHEESIOPOLITIIKAN TULOKSET KAUDELLA 2007-2013

Kaudella 2007-2013 Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja koheesiorahastosta 27 jäsenvaltiossa osarahoitettujen ohjelmien tulosten seurantaan osallistuvien kansallisten asiantuntijoiden verkosto on laatinut raportin⁽¹⁾. Asiantuntijat arvioivat monia asioita, yleisesti taloudellisesta taustasta edistymiseen täytäntöönpano-ohjelmissa ja saavutettuihin tuloksiin. Raportissa todetaan, että koheesipolitiikan täytäntöönpanovauhti nopeutui vuonna 2010, vaikka tietyissä maissa on esitetty todellinen kysymys siitä, onko niillä valmiuksia käyttää jäljellä olevan ohjelmakauden aikana saatavilla olevat varat. Monissa maissa joka tapauksessa toteutetaan toimenpiteitä täytäntöönpanon parantamiseksi muun muassa osoittamalla menoja uudelleen aloille, joilla rahoitusta tarvitaan enemmän tai joilla rahoitus voidaan käyttää nopeammin.

Taloudelliset rajoitteet

Ei ole yllättävää, että kansallisten kehitysmenojen rajoitteet ovat kiristyneet viime aikoina. Jäsenvaltioiden on ollut tämän vuoksi aiempaa vaikeampaa löytää tarvittava rahoitus koheesipolitiikan ohjelmien osan rahoittamiseksi. Samalla EU:n rahoituksesta on tullut – kansallisten talousarvioleikkausten vuoksi – käytännöllisesti katsoen ainoa rahoituslähde kehitysmenojen rahoittamiseksi uusissa jäsenvaltioissa (EU12).

Todisteet osoittavat, että talousarvion vajeiden vähentämiseksi toteutetut toimenpiteet ovat tavallisesti lisänneet alueiden eriarvoisuutta. Hallituksen siirtojen vähennykset ovat todellakin pienentäneet kehitysmenoihin saatavilla olevaa rahoitusta sekä suoraan että osarahoitusvaikutuksen kautta. Alueet, joilla on enemmän tekstiilialan kaltaista perinteistä teollisuutta, ovat pysyneet taantuneina nykyisessä taantumassa. Viennin menettämisestä johtuvista kovista iskuista huolimatta valmistusalaan luottavat ovat monissa tapauksissa osoittaneet pystyvänsä elpymään, kun EU:n ulkopuoliset markkinat ovat piristyneet.

Vaikka saatavilla oleva kansallinen rahoitus on saattanut vähentyä, useimmissa jäsenvaltioissa aluepolitiikassa on keskitytty edelleen taustalla oleviin rakenteellisiin ongelmiin puuttumiseen sen sijaan, että sitä muokattaisiin ja kanavoitaisiin uusiin toimiin.

Saavutukset vuoden 2007 jälkeen

Ohjelmakauden neljän ensimmäisen vuoden aikana on havaittu monia merkittäviä saavutuksia.

Kokonaisuudessaan on arvioitu, että koko EU:ssa on toteutetuilla hankkeilla luotu miltei 189 000 työpaikkaa (kokoaikaiseksi muutettuna).

Miltei 24 000 start-up-yritystä sai tukea ja yli 100 000:ta pk-yritystä autettiin investoimaan ja innovoimaan.

Noin 19 000:ta tutkimusta, teknologista kehitystä ja innovointia (TTKI) koskevaa hanketta ja 6 000:ta yritysten ja tutkimuksen yhteistyöhanketta tuettiin.

Infrastruktuurin osalta miltei 920 000 ihmistä yhdistettiin laajakaista-Internetiin. Noin 1,5 ihmistä lisää liitettiin puhtaan juomaveden jakeluun ja yli 3,3 miljoonaa ihmistä liitettiin keskusviemäröintiin.

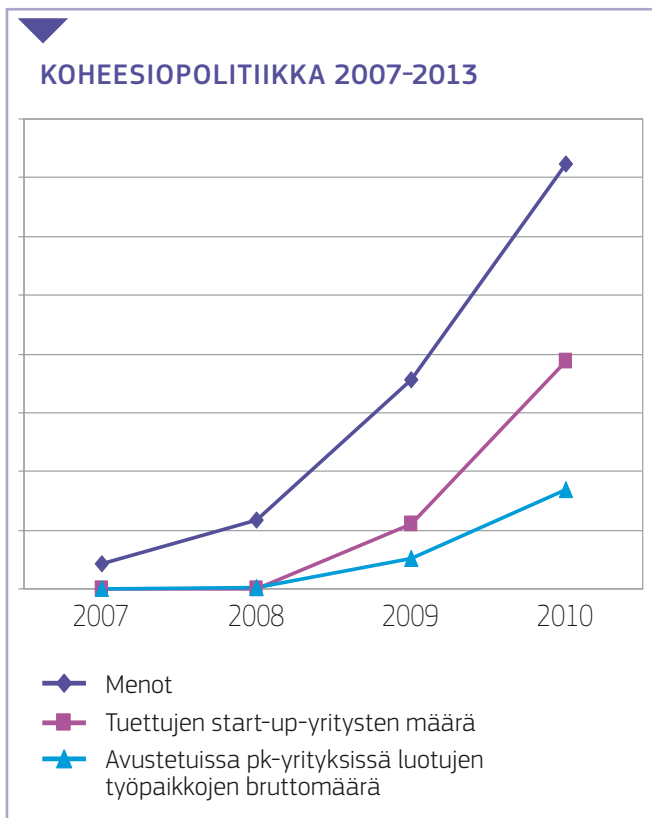
Euroopan laajuisiin tie- ja rautatieverkkoihin lisättiin noin 280 kilometriä moottoroiteita ja 285 kilometriä rautateitä, ja teiden ja rautateiden kunnostamisella saatiin aikaan huomattavia säästöjä matkustusajoissa erityisesti EU:n uusissa jäsenvaltioissa (EU12), ja 800 neliökilometriä saastunutta maata tai joutomaata puhdistettiin.

⁽¹⁾ Koheesipolitiikan kauden 2007-2013 tulosten poliittisen analyysin toteuttanut arviointiverkosto.

Edistys vuonna 2010

Koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntönnäpönohavauhti nopeutui vuonna 2010, vaikka tietyissä maissa, erityisesti Romaniassa, Bulgariassa ja Italiassa ilmeni vakavia viivästyksiä. Asiantuntijat varoittavatkin, että todellinen kysymysmerkki liittyy tiettyjen maiden valmiuksiin saada jäljellä olevan ohjelmakauden aikana saatavilla oleva rahoitus hyödylliseen käyttöön.

Vaarana on, että joissakin maissa huomio keskittyy varojen käyttämiseen ja että sen vuoksi tuettujen hankkeiden laatu ja niiden kehitystavoitteiden saavuttamistehokkuus kärsivät. Vaikean taloustilanteen ja valtioiden talouteen kohdistuvien paineiden vuoksi on vielä entistä tärkeämpää, että rahoitus käytetään mahdollisimman tehokkaasti.

Maksut

EAKR:stä ja koheesiorahastosta kehitysmenoille osoitetun tuen osuuden arvioidaan olevan keskimäärin 40 prosenttia hallituksen kokonaismenoista vuotta kohti jäljellä olevan ohjelmakauden aikana uusissa jäsenvaltioissa (EU12), ja luvut vaihtelevat kahdeksasta prosentista Kyproksessa ja 28 prosentista Sloveniassa noin 75 prosenttiin Unkarissa ja Slovakiassa.

Koko EU:ssa ohjelmien saatavilla olevista varoista on osoitettu hankkeisiin vuoden 2010 loppuun mennessä noin 55 prosenttia, mikä on reilusti yli puolet enemmän kuin edellisen vuoden lopun luku (23 prosenttia). Määrärahat Romaniassa, Bulgariassa ja Italiassa olivat kuitenkin paljon pienempiä, ja niiden osuus oli vain kolmannes saatavilla olevasta rahoituksesta.

Näissä ja muutamassa muussa maassa täytäntönnäpön viivästyksöt ovat selkeitä useimmilla politiikanaloilla, mikä kertoo institutionaalisten ja suunnitteluun liittyvien valmiuksien puutteesta sekä vaikeuksista löytää osarahoitusta kriisin ja epävarmasta tulevaisuudesta johtuvan heikon yritysten kysynnän vuoksi.

Korjaustoimenpiteenä viivästyksen vähentämiseksi toteutettuja toimenpiteitä ovat muuan muassa menojen uudelleen osoittaminen aloille, joilla rahoitus voitaisiin käyttää nopeammin, esimerkiksi teiden ja raiteiden rakentamiseen. Maksujärjestelmiä on organisoitu uudelleen niiden tehokkuuden lisäämiseksi ja määräyksiä on yksinkertaistettu. Henkilöstön koulutusta ja ulkopuolisten neuvonantajien käyttöä on lisätty, kuten myös EIP:n ja muiden tahojen lainoihin turvautumista, osarahoitukseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/index_en.cfm#1

▶ RAKENNERAHASTOILLA AUTETAAN EU:TA SELVIÄMÄÄN TALOUSKRIISISTÄ

Euroopan talouden elvyttämistä, työpaikkojen luomista ja talouskasvun elvyttämistä koskevassa strategiassa keskitytään nyt osittain uudelleen EU:n rakennerahastoihin ja niiden käyttämiseen kohdennettuina investointivälineinä. Myös saatavilla olevien investointien nopeampi toteuttaminen on nyt ensisijainen tavoite, ja joissakin jäsenvaltioissa on tehty rahastojen uudelleenohjelmointi, jotta resursseja voidaan syöttää aloille, joilla investointeja on mahdollista ottaa nopeasti käyttöön. Kaikkiin näihin toimiin on ryhdytty sen varmistamiseksi, että rakennerahastojen olemassa olevien talousarvioiden ja toimintaohjelmien puitteissa tehdään kasvua edistäviä investointeja, joilla on suora vaikutus ja pitkän aikavälin taloudellisia etuja.

Osarahoitusosuuden nosto viidessä maassa

Erityistä huomiota kiinnitetään jäsenvaltioihin, jotka saavat tällä hetkellä taloudellista erityisapua, niin sanottuihin ohjelmamaihin – Kreikkaan, Irlantiin, Latviaan, Portugaliin ja Romaniaan.

EU:n hallitukset ja Euroopan parlamentti sopivat joulukuussa 2011 tilapäisestä välineestä, jonka avulla EU:n osuutta osarahoituksesta voidaan tilapäisesti lisätä kymmenen prosenttiyksikköä näissä erityisapua saavissa maissa.

Siten on mahdollista, että nostamatta saatavilla olevien EU:n varojen yleistä määrää, vuosien 2007-2013 rahoitusuunnitelukaudella näissä maista neljässä – Kreikassa, Latviassa, Portugalissa ja Romaniassa – hankkeille voidaan antaa osarahoitusta jopa 95 prosenttia.

EU:n osarahoituksen raja Irlannille on nyt 60 prosenttia, kun raja aiemmin oli 50 prosenttia. Kaikki osarahoitusosuuden nostot tapahtuvat vain kyseessä olevien jäsenvaltioiden pyynnöstä, ja ne ovat saatavilla vain niin kauan kuin maa saa makrotaloudellista tukea.

Nykyisessä tiukassa taloustilanteessa, ja kun kansallisissa talousarvioissa menoille on vähän liikkumavaraa, tämä osarahoituksen tilapäinen nostaminen on myönteinen ja tervetullut liike, jolla pidetään kasvua edistävät investoinnit käynnissä.

Toiminta käynnistyi vuonna 2009

Huhtikuussa 2009 tuli voimaan monia merkittäviä toimenpiteitä, joiden nojalla lisätään EU:n koheesiopolitiikan vaikutusta ja joustavuutta. Rahoitusmenettelyjä nopeuttavissa lainsäädännöllisissä muutoksissa ja muissa suosituksissa on keskitytty hallinnon yksinkertaistamiseen, ohjelmajohtajien joustavuuden lisäämiseen, toimien aikaistamiseen, käteisen syöttämiseen ja teknisen tuen käytön lisäämiseen.

Näissä puitteissa ehdotettiin yhteensä 13:a yksittäistä toimenpidettä. Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ohjelmille myönnettiin esimerkiksi täydentävä 6,25 miljardin euron ennakkomaksu kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten käteisvirtojen parantamiseksi. Ennakkomaksujen taso on nyt yhteensä 11,25 miljardia euroa.

” Näillä varoilla voidaan auttaa jäsenvaltioita luomaan suuremman mittakaavan tukiohjelmaa erityisesti nuorille. ”

Ohjelmahallinnossa sallitaan nyt enemmän joustavuutta, koska toimien uudelleenohjelmoinnilla voidaan auttaa torjumaan talouskriisiä ja nopeuttamaan menoja alueilla, joilla on paremmat kasvumahdollisuudet.

Italiassa esimerkiksi eteläisillä tai Mezzogiornon alueilla on käynnissä toimintasuunnitelma, jossa keskitytään koulutuksen, työllisyyden, laajakaistainvestointien ja rautatieverkostojen rahoittamiseen. Yhteensä 3,1 miljardin euron suuruinen tuki voidaan investoida nopeammin ohjelmasuunnittelun muutoksen avulla. Euroopan komissio avustaa jatkuvasti jäsenvaltioita, jotka haluavat keskittää varat olennaisille talouden sektoreille, joilla on parhaat kasvumahdollisuudet.

Myös monia sääntelyn muutoksia on tehty menettelyjen yksinkertaistamiseksi ja joustavuuden lisäämiseksi. Niissä keskitytään muun muassa valtioneuvoston, suuriin investointihankkeisiin ja energiatehokkuus- ja energiansäästöohjelmien yhdistämiseen asuntoalalle.

EU:n investointien mahdollisimman suuren käytön takaamiseksi suurhankkeiden valmistelun osalta on vauhditettu teknistä tukea. Euroopan investointipankin (EIP) kanssa on toteutettu toimenpiteitä takuujärjestelmien kaltaisten rahoitusvälineiden käytön yksinkertaistamiseksi erityisesti uusien pienten ja keskiuurten yritysten (pk-yritykset) perustamiseksi.

Nuorten työttömien ja heikossa asemassa olevien tuki

Nuorisotyöttömyyden taso on suuri huolenaihe Euroopassa. Komissio on kehottanut jäsenvaltioita käyttämään saatavilla olevan yhdistetyn EU:n rahoituksen ja Euroopan sosiaalirahaston 22 miljardin euron kansallisen osarahoituksen rahan, jota ei ole vielä osoitettu hankkeisiin.

Näillä varoilla voidaan auttaa jäsenvaltioita luomaan suuremman mittakaavan tukiohjelmaa erityisesti nuorille. Jäsenvaltioille annetaan lisätukea 4,3 miljooonan euron arvoisena teknisenä tukena, joka toimitetaan ESR:n kautta auttamaan jäsenvaltioita perustamaan tai laajentamaan harjoittelujärjestelmiä ja -ohjelmia, joilla tuetaan nuoria yrittäjiä ja sosiaalisia yrittäjiä.

Yleisesti jäsenvaltiot pystyvät nyt siirtämään resursseja väli-neiden välillä tai ottamaan käyttöön uusia välineitä työmarkkinaolosuhteidensa perusteella. Belgiassa, Tšekin tasavallassa, Ranskassa, Irlannissa, Italiassa, Liettuassa, Latviassa, Luxemburgissa, Alankomaissa, Portugalissa, Sloveniassa, Kreikassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa on otettu käyttöön uusia toimenpiteitä tai korostettu uusia puolia nykyisissä ESR:stä tuetuissa toimenpiteissä.

Nämä toimenpiteet on pääasiassa suunnattu ryhmille, joihin kriisi on vaikuttanut eniten, ja niillä pannaan täytäntöön järjestelmiä, joiden tarkoituksena on säilyttää työpaikkoja tai kannustaa pääsemistä (uudelleen) työmarkkinoille, ja joissakin toimissa keskitytään erityisesti aloihin, joihin talouskriisi on vaikuttanut pahasti (kuten valmistus, rakennus ja tekstiilit). ▶▶

Tuki Portugalissa

Rakennusten kunnostamishankkeessa "Urbanização de Vila D'Este – Vilar de Andorinho – Vaihe I – Vila Nova de Gaia" käsitellään yhdenmukaisia kaupunkialueiden kunnostamista, ja sen tarkoituksena on parantaa asuinrakennusten energiatehokkuutta. Investointeja on tehty muun muassa lämpöeristykseen, eteisten ja porraskäytävien ovien kunnostamiseen, ikkunapuitteiden asentamiseen ja/tai vaihtamiseen ja ilmanvaihto- ja valaistusjärjestelmien asentamiseen. Kokonaisinvestoinnit: 5,2 miljoonaa euroa, EU:n osuus: 4,2 miljoonaa euroa.

Biotekniikan laajennus: Hanke "Biocant II" Aveirossa on Cantanheden teknologiapuiston laajennus ja siinä rakennetaan biotekniikan yrityksille tilat ja niiden toiminnalle tiettyä tuki-infrastruktuuria, joka liittyy pääasiassa laboratoriopalveluihin. Kokonaisinvestoinnit: 3,89 miljoonaa euroa, EU:n osuus: 50%.

Tuki Irlannissa

CASALA: CASALA (The Centre for Affective Solutions for Ambient Living Awareness) on toinen kahdesta soveltavasta tutkimuskeskuksesta Dundalkin teknologiainstituutin kampuksella. Sen ensisijaisena tehtävänä on työskennellä yhdessä Irlannin teollisuuden kanssa tuoteinnovaatioiden, yritysten kilpailukykyyn ja markkinoiden johtoaseman aikaansaamiseksi kehittyvällä tietotekniikka-avusteisen asumisen alalla. EU:n rahoituksen osuus on 1,41 miljoonaa euroa investointien 1,82 miljoonan euron kokonaispaketista, ja sen avulla keskus auttaa lisäämään Dundalkin teknologiainstituutin valmiuksia kilpailla kansallisissa ja kansainvälisissä rahoitusaloitteissa, erityisesti EU:n toimintaohjelman "Hyvä ikääntyminen tietoyhteiskunnassa" osalta.

Tuki Kreikassa

Corallia-klusterialoite (noin 37 miljoonaa euroa vuosina 2007-2013) Attikan ja Länsi-Kreikan alueilla on julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus, jolla pyritään vauhdittamaan kilpailukykyä, yrittäjyyttä ja innovointia osaamisvaltaisilla ja vientiin suuntautuneilla teknologia-aloilla innovointiklustereiden perustamisen avulla. Mikroelektroniikan ja niihin sisältyvien järjestelmien alalla on Corallias-toimien avulla saatua aikaan konkreettisia tuloksia, muun muassa huomattava vuotuisen liikevaihdon kasvu, patenttihakemuksia ja työpaikkojen luomista. Käytetyn uuden "alhaalta ylös etenevän" päätöksentekolähestymistavan avulla on saatu aikaan monia menestystarinoita.

Sähköinen resepti Tämä alkoi pilottihankkeena, jolla autettiin vähentämään Kreikan terveydenhuoltoalan tarpeettomia menoja ja säästettiin miljardi euroa vuodessa. Se on sähköisen terveydenhuollon suhteellisen pienen talousarvion (25 miljoonaa euroa) hanke, jonka suorien vaikutusten Kreikan valtion talousarvioon arvioidaan olevan 200 miljoonaa euroa ensimmäisen toimintavuoden aikana ja toiset 500 miljoonaa euroa suorita etuja, jotka saadaan lääkkeiden liiallisen määräämisen ja tarpeettoman hoidon vähentämisestä.

Latviassa esimerkiksi osoitettiin 135 miljoonan euron rahoituksen uudelleenosoittamisen jälkeen lisärahoitusta työllisyyden edistämiseen (yhteensä 63,5 miljoonaa euroa) työpaikkojen luomiseksi heikoimmassa asemassa oleville ihmisille kiireellisen työllisyysohjelman puitteissa, työntajien taitojen ajantasaistamisen tukemiseksi, koulutusmahdollisuuksien tarjoamiseksi vaikeuksia kohtaavissa yrityksissä osa-aikaisesti työskenteleville ihmisille ja sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi.

Hajautettu päätöksenteko pienemmissä hankkeissa

Euroopan komission hyväksyntää on edellytetty kesäkuusta 2010 alkaen vain hankkeissa, joiden kokonaisarvo on yli 50 miljoonaa euroa (EU:n ja kansallinen rahoitus yhteensä). Koska rajaa on nostettu 25 miljoonasta eurosta, useammat hankkeet voidaan aloittaa suoraan ilman EU:n varojen käyttöä koskevien yleisten valvontamekanismien käyttöä.

Pk-yritysten luottotuki

Pienet ja keskisuuret yritykset on tunnustettu Euroopan suurimmaksi työpaikkojen tarjoajaksi, sillä ne luovat keskimäärin 80 prosenttia kaikista uusista työpaikoista. Rakennerahastoja voidaan nyt käyttää takuuna, jonka avulla pk-yritykset saavat luottoa. Tätä sovelletaan nyt myös laajennusrahoitukseen eikä vain aloitusvaiheeseen. EU:n varoista on ohjelmoitu uudelleen noin 500 miljoonaa euroa käytettäväksi takuujärjestelmänä.

Ensisijaiset hankkeet Kreikassa

Komissio ja Kreikan viranomaiset ovat laatineet luettelon yli 180 strategisesta kasvua edistävästä hankkeesta. Määräajat on asetettu niin, että niillä varmistetaan, että yhteensä 11,5 miljardin euron (EU:n ja kansallinen rahoitus yhteensä) arvoiset asiaankuuluvat hankkeet pannaan täytäntöön vuoden 2013 loppuun mennessä, millä luodaan 90 000–108 000 uutta työpaikkaa.

Vuoden 2011 puolivälissä perustettu Kreikkaa koskeva työryhmä auttaa vahvistamaan Kreikan viranomaisten valmiuksia nopeuttaa rakennerahastojen investointien toteuttamista itse paikalla.

▶ LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_fi.cfm

WALTER DEFFAA
Aluepolitiikan
pääosaston uusi
pääjohtaja

▶ UUDEN PÄÄJOHTAJAN ESITTELY

Aluepolitiikan pääosaston uuden pääjohtajan Walter Deffaan ammatillinen kehitys rahoitus- ja talousaloilla on vaikuttava. Hän opiskeli taloustiedettä Tübingenin yliopistossa ja Berliinin teknillisessä yliopistossa, hänellä on taloustieteen tohtorintutkinto Stuttgart-Hohenheimin yliopistosta ja hän on sertifioitu sisäinen tarkastaja. Hän on toiminut myös luennoitsijana College of Europessa, Bruggessa, vuosina 1999–2009.

Hän on työskennellyt vuodesta 1983 alkaen Euroopan komissiossa Brysselissä, ja helmikuusta 2012 alkaen hän on ollut aluepolitiikan pääosaston pääjohtaja. Aiemmin hän on toiminut verotuksen ja tulliliiton pääjohtajana (2009–2012), sisäisen tarkastuksen pääjohtajana (2004–2009), aluepolitiikan pääosaston talousjohtajana (2003–2004), pääsihteeristön johtajana (2001–2003), budjettipääosaston johtajana (1999–2001) ja komission jäsenen Wulf-Mathiesin kabinettipäällikkönä (1997–1999). Hän on kirjoittanut monia julkaisuja EU:n julkista taloutta ja tarkastusta koskevista aiheista.

▶ INNOVATIIVISTEN HANKKEIDEN PALKITSEMINEN REGIOSTARS-PALKINNOILLA

Vuoden 2012 RegioStars-kilpailun palkintoseremoniassa Brysselissä 14. kesäkuuta innovatiiviset hankkeet pääsivät valokeilaan, kun aluepolitiikasta vastaava komission jäsen Johannes Hahn ja RegioStars-tuomariston puheenjohtaja Luc van den Brande esittelivät viisi voittajaa, joille annettiin halutut RegioStars-palkinnot. Tuomaristo korosti itse paikalla kaikkialla EU:ssa tehtyä erinomaista ja innovatiivista työtä kaikissa viidessä luokassa. Siten jokaista 24 loppukilpailijaa voidaan pitää voittajana ja innoituksen lähteenä toisille. RegioStars on vuotuinen tapahtuma, jossa annetaan tunnustusta ja palkitaan EU:n koheesiopolitiikasta tuettuja innovatiivisia hankkeita. Palkinnot jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 2008, ja nyt ollaan jo suunnittelemassa helmikuussa 2013 järjestettävää kuudetta seremoniaa.

Seremonia järjestettiin 1930-luvulla rakennetussa teatterissa Hotel Le Plazassa, Brysselissä

ÄLYKÄS KASVU

VOITTAJA: ECO WORLD STYRIA

Gerd Gratzner, Styrian hallituksen taloudesta ja innovoinnista vastaava apulaisjohtaja, ja Sabine Seiler, Eco World Styrian hankepäällikkö, ottivat palkinnon vastaan. Hankkeen tavoitteena on lisätä keskittymistä menestyksellisiin puhtaan teknologian (cleantech) yrityksiin Styrian alueella Itävallassa

ja auttaa tätä klusteria kehittymään puhtaan teknologian innovaattoreiden maailmanlaajuisesti huippuosaamisen keskittymäksi. Siinä pyritään myös lisäämään alueen yleistä kilpailukykyä vihreän teknologian innovaatioiden avulla ja luomaan talouskasvua.

▶ Lisätietoa: www.eco.at

KESTÄVÄ KASVU

VOITTAJA: GRABS (Green and Blue Space Adaptation for Urban Areas and Eco-towns)

Diane Smith, GRaBS-hankkeen johtava kumppani, ja Christophe di Pompeo, Nord-Pas de Calais'n alueneuvoston jäsen, hakivat palkinnon kahdeksasta jäsenvaltiosta (Itävalta, Kreikka, Italia, Liettua, Alankomaat, Ruotsi, Slovakia ja Yhdistynyt kuningaskunta) tulevan 14:n GRaBS-kumppanin

puolesta. GRaBS-hankkeessa tarjotaan välineet ja tietämys sen varmistamiseksi, että kaupunkialueiden kehitys koko Euroopassa mukautetaan asianmukaisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Hankkeen avulla julkiset viranomaiset, kaupunkisuunnittelijat, arkkitehdit ja suunnittelijat voivat luoda tai mallintaa uudelleen ulkotiloja ja rakennuksia ja varmistaa, että ne kestävät ilmastonmuutosta ja äärimmäisiä sääolosuhteita.

▶ Lisätietoa: <http://www.grabs-eu.org/>

OSALLISTAVA KASVU

VOITTAJA: O40 – Older people for older people

Kate Stephen, Centre for Rural Health, University of the Highlands and Islands (Yhdistynyt kuningaskunta), ja Jim Millard, Skotlannin hallituksen EU-toimiston vanhempi poliittinen neuvonantaja, vastaanottivat palkinnon O40-hankkeesta, jossa autetaan maaseutuyhteisöjä tarjoamaan palveluja saamalla

Johannes Hahn ja Luc van den Brande
kaikkien RegioStars-voittajien kanssaJohannes Hahn, aluepolitiikasta
vastaava komission jäsenRegioStars-tuomariston
puheenjohtaja Luc van den BrandeJohannes Hahn ja Luc van den Brande
RegioStars-tuomariston kanssa

iäkkäät ihmiset auttamaan muita iäkkäitä ihmisiä. Hankkeen kumppanialueilla Euroopan pohjoisilla alueilla – Suomessa, Grönlannissa, Pohjois-Irlannissa, Skotlannissa ja Ruotsissa – tehtiin yhteisöjen kanssa työtä niiden iäkkäiden kansalaisten tuen ja palvelujen tarjoamista koskevien vaihtoehtoisten tapojen selvittämiseksi ja kehittämiseksi. Erityisesti niillä pyrittiin täyttämään palvelujen tarjonnan aukot, jotta iäkkäät ihmiset voisivat asua pidempään kotonaan ja yhteisössään.

►Lisätietoa: www.040s.eu

CITYSTAR

VOITTAJA: SÖM – Kaakkois-Malmö

Pontus Lindberg (vasemmalla), Skåne-Blekingen alueellisen rakennerahastokumppanuuden puheenjohtaja, ja Anders Nilsson, Fosien kaupunginosaneuvoston puheenjohtaja, vastaanottivat palkinnon SÖM-hankkeen puolesta.

Hankkeessa pyritään luomaan yhteiskunnan, ympäristön ja talouden kannalta kestävä ympäristö neljässä Kaakkois-Malmön (Ruotsi) heikossa asemassa olevassa kaupunginosassa. SÖM-hanke kokosi yhteen kansalaiset, yksityiset toimijat, kiinteistöjen omistajat ja elinkeinoelämän ja teollisuuden

luomaan strategista kumppanuutta ja laatimaan elvytysuunnitelman kaupungin tulevaa kehittämistä varten.

►Lisätietoa: www.malmo.se

TIEDOTUS & VIESTINTÄ

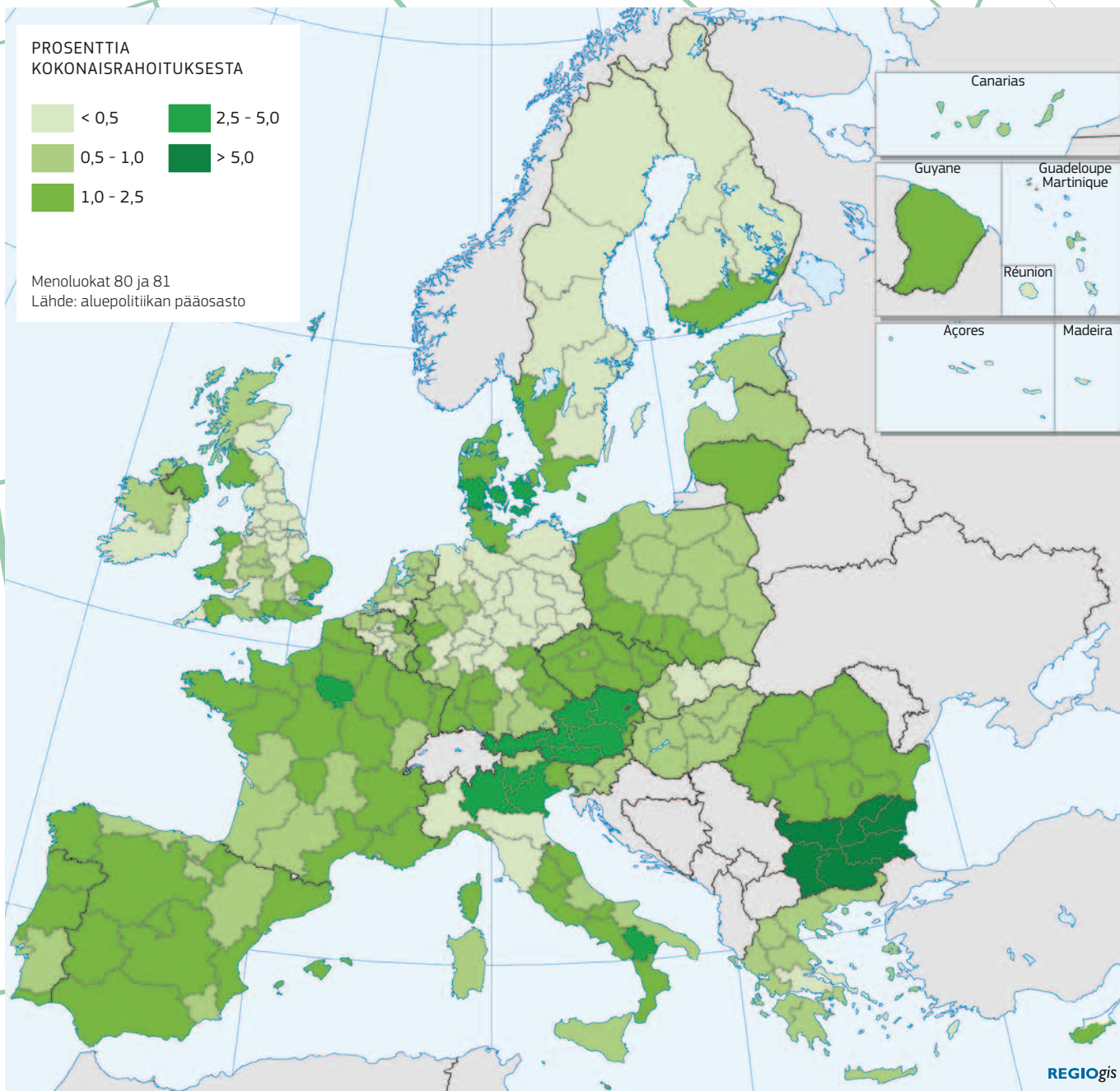
VOITTAJA: PODLASKIEN VOIVODIKUNTA

Jarosław Dworzański (oikealla), Podlaskien voivodikunnan marsalkka (Puola), ja Zbigniew Nikitorowicz, kabinettipäällikkö, hakivat palkinnon, joka annettiin Internet-työkaluista, joilla kansalaisille tiedotetaan EU:n aluepolitiikan tukea saavista hankkeista. Voittaneella verkkosivustolla annetaan sekä puolaksi että englanniksi kattavaa ja yksityiskohtaista tietoa osarahoitetuista investoinneista ja ohjelmien edunsaajista. Siinä on myös käyttäjäystävälliset välineet, joiden avulla hankkeiden vaikutuksia ja täytäntöönpanoa voidaan tarkastella. Lisäksi siinä annetaan esimerkkejä hyvistä käytännöistä, jotka ovat vaikuttaneet huomattavasti maakunnan kasvuun ja auttaneet edistämään EU:n ohjelmia ja investointeja.

►Lisätietoa: www.podlaskiedotacje.pl

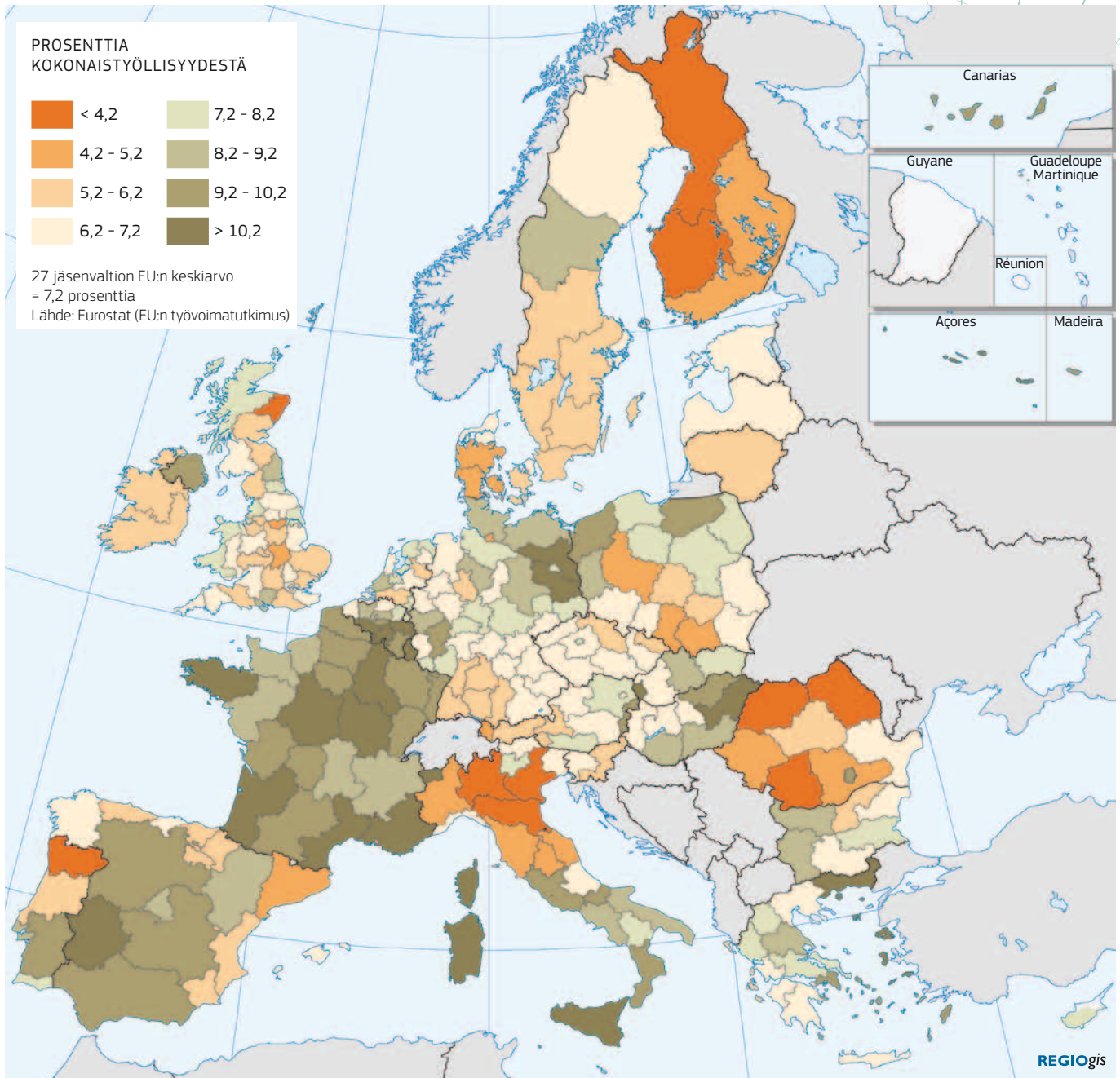
► KOHEESIOPOLITIKAN SUUNNITELLUT INVESTOINNIT VALMIUKSIEN VAHVISTAMISEEN KAUDELLA 2007-2013

Tässä kartassa näytetään koheesiopoliitikan suunnitellut investoinnit valmiuksien vahvistamiseen ohjelmakaudella 2007-2013 osuutena kokonaisrahoituksesta. Se kattaa toimet, joilla parannetaan politiikan ja ohjelmien suunnittelua, seurantaa ja arviointia, sekä toimet, joilla edistetään kumppanuuksia, sopimuksia ja aloitteita sidosryhmien verkottumisen avulla. Koheesiopoliitikassa investoidaan koko ajan enemmän instituutioihin, hallintoon ja valmiuksien vahvistamiseen kaikilla tasoilla, sillä se on keskeinen tekijä sen toimien tehokkuuden edistämiseksi muilla aloilla – kuten infrastruktuurissa, innovoinnissa ja yrittäjyydessä tai koulutuksessa.

Kartta osoittaa, että koheesiopoliitikalla tuetaan kyseisiä toimia monessa eri paikassa. Osuudet ovat suurimmat kaikilla Bulgarian alueilla mutta myös kehittyneemmillä alueilla, kuten Wienissä ja Ylä-Itävallassa tai Etelä-Tanskassa, jossa suurin osa valmiuksien vahvistamisen menoista kohdenneetaan ohjelmien suunnittelun ja täytäntöönpanon parantamiseen. Kyseiset investoinnit ovat sitä vastoin erityisen vähäisiä joillakin Saksan alueilla sekä useimmilla Yhdistyneen kuningaskunnan, Ruotsin ja Suomen alueilla.

► TYÖLLISYYS JULKISESSA HALLINNOSSA*, KESKIVÄRTÖ 2010-2011

Tässä kartassa näytetään julkisen hallinnon työllisyyden osuus (mukaan luettuna maanpuolustus ja sosiaalivakuutus) osuutena kokonaistyöllisyydestä. Tämä indikaattori osoittaa julkisen sektorin merkityksen työpaikkojen tarjoamisessa. Julkisen hallinnon työllisyyden osuus kertoo paljon alueen tyypistä, ja se on yleensä suurempi kaupunkialueilla kuin maaseutualueilla. Osuus kertoo myös talouden rakenteesta. Lyhyesti sanottuna, julkisen sektorin työllisyyden luominen voi säästää ja luoda työpaikkoja, kun taloudellinen toiminta taantuu. Pidemmällä aikavälillä se voi kuitenkin kertoa yksityisen sektorin heikkoudesta luoda työpaikkoja. Tilanne EU:n alueilla vaihtelee huomattavasti. Joillakin alueilla, esimerkiksi

Koillis-Skottlannissa (Yhdistynyt kuningaskunta), Lombardiassa (Italia) tai Koillis-Romaniassa, se on erityisen matala, ja sen osuudet olivat vuonna 2011 Koillis-Skottlannissa 2,8 prosenttia, Lombardiassa 3,2 prosenttia ja Koillis-Romaniassa 3,3 prosenttia kokonaistyöllisyydestä. Joillakin muilla alueilla julkisen sektori on huomattavasti merkittävämpi työpaikkojen tarjoaja, ja sen osuus julkisesta työllisyydestä on miltei 30 prosenttia Ceutan ja Melillan autonomisilla alueilla (Espanja), 20,5 prosenttia Voreio Aigaion alueella (Kreikka) ja 13,1 prosenttia Korsikassa (Ranska).

*NACE (Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus) osio O = "Työllisyys julkisessa hallinnossa ja maanpuolustuksessa; paikallisessa sosiaalivakuutuksessa"

► OSARAHOITETTAVIEN HANKKEIDEN VALITSEMINEN PARHAALLA MAHDOLLISELLA TAVALLA

SUOSITUKSET EAKR:ÄÄ VARTEN KAUDELLA 2014-2020

Sellaisten hankkeiden valinta, jotka edistävät parhaiten ohjelman tavoitteita ja edellyttävät mahdollisimman vähän hallinnollisia resursseja ja ponnistuksia, on ratkaisevaa koheesiopolitiikan toteuttamiselle. Julkisen talouden rajoitusten aikaan korostetaan vielä aiempaa enemmän julkisten investointien tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Komission ohjelmakaudelle 2014-2020 ehdotamalla uudella sääntelykehyksellä edistetään myös keskittymistä aiempaa enemmän tuloksellisuuteen. Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) osarahoitetut toimet ovat erittäin vaihtelevia, eikä hankkeiden valintaa varten ole olemassa yhtä ainoaa kaikille sopivaa prosessia. Kyseinen prosessi pitäisi aina mukauttaa olosuhteisiin ja puitteisiin kyseessä olevassa jäsenvaltiossa tai alueella. Kuudessa jäsenvaltiossa hankkeiden valintaprosesseja selvittäneen äskettäisen tutkimuksen perusteella voidaan laatia monia suosituksia kaudelle 2014-2020.

Hankepyyntöjen valmistelu

Hallintoviranomaiset saavat tavallisesti hakemuksia mahdollisilta tuensaajilta hankepyyntöjärjestelmän kautta. Hankkeiden valintajärjestelyä koskevat peruspäätökset tehdään jo ohjelmasuunnitteluvaiheessa, kun hallintoviranomainen tekee valinnan tilapäisten tai pysyvien hankepyyntöjen välillä, päättää, järjestetäänkö pyynnöt yhteen vai useaan vaiheeseen, ja määrittelee ja hyväksyy yhdessä seurantakomitean kanssa pyyntöön sovellettavat hankkeen valintaperusteet. Tämän osalta suositellaan:

- ottamaan sidosryhmät mukaan, erityisesti yksityiseltä sektorilta sekä kyseessä olevalta alueelta, hankepyyntöjen valmisteluun;

- mukauttamaan pyyntö alan todellisiin tarpeisiin, tiedottamaan selkeästi erityistavoitteista, jaosta, rahoitusehdoista, valintaperusteista ja menettelystä hakijoille ja sidosryhmille;
- antamaan valintaprosessissa ensisijainen asema niille hakijoille, jotka edistävät eniten ohjelman tavoitteita ja edellyttävät vähiten resursseja;
- laatimaan ja soveltamaan yksikkökustannusten rajoja/vertailukohtia moitteettoman taloushallinnon takaamiseksi;
- laatimaan selkeät, yksinkertaiset ja ymmärrettävät valintaperusteet, joiden määrä on rajattu ja joiden avulla arvioinnin asiantuntijat voivat arvioida hankehakemuksen perusajatusta.

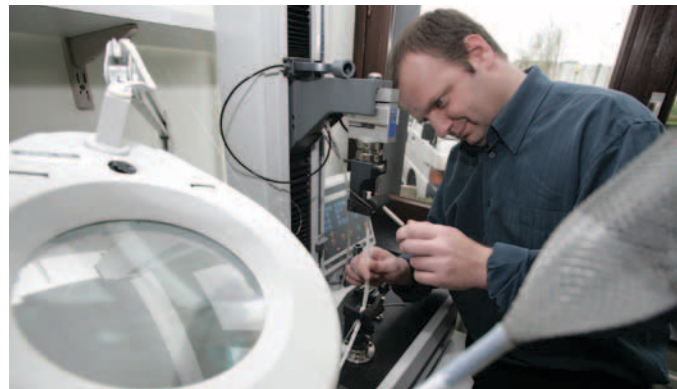
Ohjeet hakijoille

Hallintoviranomaisen (tai useimmiten välittäjäelimen) hakijoille antama ohjaus on tärkeä muuttuja, joka määrittää valintamenettelyjen yleisen tehokkuuden. Silloin olisi:

- vahvistettava hakijoiden ohjausta järjestämällä kuulemisia ja tarjoamalla nopeaa palautetta rahoituksen saamismahdollisuuksista;
- tarjottava hakijoille verkkoon perustuvia välineitä, kuten itsearviointivälineitä, joissa annetaan selkeät ja tiiviit ohjeet ja ohjelomakkeita.

Hakemusten valmistelu ja toimittaminen

Hakijoiden olisi valmisteltava hakemukset pyyntöjä koskevien vaatimusten mukaisesti. Vaadittujen asiakirjojen määrä ja sisältö vaihtelevat huomattavasti hankkeen tyyppiin, soveltamisalan ja jäsenvaltion/hallintoviranomaisen erityispiirteiden mukaan.

Hakemusten arviointi, hankkeiden valinta ja rahoitussopimuksen tekeminen

Hakijat toimittavat hakemuksen postitse, sähköisesti tai henkilökohtaisesti jäsenvaltion vakiintuneiden menettelyjen ja sähköisen hallinnon tason mukaisesti.

Monet hakijat käyttävät ulkoisia neuvonantajia hakemustensa valmisteluun (joissakin jäsenvaltioissa miltei 90 prosenttia). Vaikka asiantuntijoiden käyttäminen on perusteltua, jos asianmukaista asiantuntemusta ei ole saatavilla sisäisesti (esim. insinöörejä suunnitteluasiakirjojen laatimiseen), tukihakemusten kirjoittamisen laaja ulkoistaminen edellyttää, että hankepyynnöissä on selkeät ja tiiviit vaatimukset ja että ohjaus on hyvin kohdennettua ja että sitä on saatavilla. Sen osalta olisi:

- pyydettyä hakijoilta vain asiakirjoja, jotka ovat olennaisia hankehakemuksen arvioinnille tukiehtojen ja ohjelman tavoitteiden osalta;
- rajoitettava ulkoisten neuvonantajien käyttöä hakijoiden tasolla esittämällä selkeät säännöt ja rahoitusrajat ulkoistamiselle;
- pyydettyä samaa asiakirjaa hakijalta vain kerran ⁽¹⁾;
- edistettävä sähköisiä ratkaisuja ehdotettujen sähköistä koheesiota koskevien sääntelyvaatimusten lisäksi, myös hakijoiden osalta. Asiakirjojen ja tietojen toimittaminen sähköisesti on erityisesti suositeltavaa, kuten myös reaaliaikaisen palautteen antaminen hakijoille näiden hakemuksesta.

Sen mukaan, onko hankepyyntö pysyvä vai tilapäinen, hakemuksia arvioidaan jatkuvasti tai hakemusten toimittamisen määräajan umpeuduttua. Arvioinnin tekee tavallisesti hallinto- viranomaisen/välittäjäelin, jota avustaa joskus yksi tai useampi ulkoinen arvioija. Sen osalta olisi:

- vähennettävä hallinnollisia kustannuksia rajoittamalla arvioijien määrä mahdollisimman pieneksi ja laadittava säännöt ulkoisten arvioijien eturistiriitojen välttämiseksi;
- lisättävä avoimuutta julkaisemalla valintaelinten vastualueet, arvioijien ja valintaelinten jäsenten nimet, arviointiraportit ja täydelliset arviointitulokset ja tiedottamalla valitsematta jääneille hakijoille hylkäämisen syistä;
- vähennettävä hankehakemuksen toimittamisen ja rahoituspäätöksen välinen aika mahdollisimman pieneksi esimerkiksi asettamalla sitovat määräajat;
- otettava hakijoita varten käyttöön esteetön valitusmenettely.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/selection/selection_process.pdf

(1) Vain kerran -koodausperiaate, johon viitataan 25. kesäkuuta 2008 annetussa eurooppalaisia pk-yrityksiä koskevassa aloitteessa, SEC (2008) 2101.

▶MALTA

▶SYÖPÄHOIDON SIIRTÄMINEN 2000-LUVULLE

Kokonaiskustannukset:
EUR 48 802 800
EU:n osuus:
EUR 41 482 300

Nykyaikaisen syöpäkeskuksen rakentaminen edistyy vakaasti Maltassa. Uuden laitoksen on määrä aueta vuonna 2013, ja se kolminkertaistaa siellä tällä hetkellä syöpäpotilaita varten olevien vuoteiden määrän. Se tarjoaa myös saaren 410 000 kansalaiselle edistynyttä diagnosointia ja taudin hoitoa.

Havainnekuva uudesta syöpäsairauksien keskukselta

Mater Dei -sairaalan syöpäsairauksien keskus on saanut nimensä uudesta akuuttihoitoon keskittyvästä yleissairaalaista Msidassa, koillisrannikolla sijaitsevassa kaupungissa. Uudella laitoksella laajennetaan yleissairaala, ja siellä aletaan vastata kaikesta syöpään liittyvästä työstä, jota on tehty läheisessä Sir Paul Boffa -sairaalassa, joka erikoistuu syöpähoitoon ja palliatiiviseen hoitoon. Se soveltuu myös Maltan laajempiin kansallisen syöpäsunnitelman (2010-2015) tavoitteisiin, kuten lyhyempiin odotusaikoihin ja parempaan hoitokäytäntöön.

Syöpäsairauksien keskus tarjoaa edistyneet syöpähoitovalmiudet kattavassa hoitojärjestelmässä. Se liittyy fyysisesti ja organisatorisesti yhteen Mater Dei -sairaalan kanssa, ja sen pinta-ala on noin 23 000 neliometriä.

Uutta rakennusta on osarahoitettu EU:sta EAKR:n kautta, ja siinä on 74 vuodetta pitkäaikaispotilaita varten, 22 vuodetta päivähoitoa varten ja 12 syöpäpoliklinikkapaikkaa. Suurin neljästä toimintatilasta on pitkäaikaispotilaiden alue, jossa tarjotaan aikuisten syöpähoitoa (yhteensä 32 vuodetta, viisi lisää hankkeen avulla), palliatiivista hoitoa (uudet 16 vuodetta), lasten ja nuorten syöpähoitoa (lisäys kuudesta kymmeneen vuoteeseen), ja jossa sijaitsevat hematologian osastot (16 vuodetta siirretty Mater Dei -sairaalaan) ja radioisotooppiyksikkö.

▶LISÄTIETOA

https://ehealth.gov.mt/healthportal/health_institutions/hospital_services/mater_dei_hospital/mater_dei.aspx

Kattavat ja nykyaikaiset tilat

Poliklinikka-alueella hankkeen myötä saatiin kahdeksan syöpäpoliklinikkapaikkaa, joten niitä on yhteensä 12. Diagnoosi- ja hoitoalueilla on sädehoito-osasto, päivähoitotilat ja yleiset anestesiatilat. Lopuksi, laitoksen ja sairaalan tukipalveluiden alueella tarjotaan kaikkea fysioterapiasta sosiaalityöhön ja psykologiaan.

Ensimmäisen vaiheen kaivaustöiden jälkeen toisessa vaiheessa rakennettiin kolmesta maanalaisesta tilasta tilat tärkeille sädehoitolaiteille, jotka ovat lineaaristen kiihdyttimien muodossa. Neljäs maanalainen tila täydentää tätä tilaa. Näiden ansiosta maltalaisille tarjotaan 2000-luvun sädehoitoa. Kolmannessa vaiheessa rakennetaan loput keskukselta.

”Uudet terveydenhoitotilamme omistetaan syöpähoidon, koulutuksen ja tutkimuksen edistämiseen”, sanoo Brian St John, lääketieteellisten palvelujen säätiön johtava virkamies ja syöpäkeskuksen hankejohtaja. Hän uskoo myös, että tiloilla edistetään maltalaisten hoitoalan ammattilaisten uusia ja parempia työskentelykäytäntöjä.

Vuosittain noin 1 400 maltalaista saa syövän, ja se aiheuttaa noin 700 kuolemaa. Uudessa keskuksessa pyritään hoitamaan 60 prosenttia kaikista Maltaan syöpäpotilaista. Myös sen infrastruktuuri on vihreää, esimerkiksi aurinkopaneelit ja energianhyödyntämisjärjestelmät.

▶OLOMOUCKÝ KRAJ, TŠEKKI

▶PYÖRÄTUOLIN KÄYTTÄJIEN LIKKUVUUDEN EDISTÄMINEN

Pyörätuolin käyttäjien turvalliseen ja nopeaan kuljetamiseen yleisillä maanteillä suunniteltu innovatiivinen uusi ajoneuvo tulee pian sarjatuotantoon. Elbeen on suunnitellut tšekkiläinen koneyritys ZLKL, joka sijaitsee Lošticeissa Olomoucin alueella, ja sitä on tuettu EU:n varoista prototyypin saamiseksi tuotantoon.

Pyörätuolia käytävillä ihmisillä on monia hankaluuksia vakiomallisten autojen käyttämisessä, esimerkiksi se, että heidän on vaihdettava istuimia ajoneuvoon tullessa tai siitä poistuttaessa. Myös pyörätuolin pakkaaminen autoon voi olla hankalaa.

Elbeellä nämä haasteet ratkaistaan tyylikkästi. Siinä on ainoalaatuiset saranoidut ovet, joita ohjataan kauko-ohjauksella. Alemmasta ovesta tulee luiska, jonka avulla pyörätuolin käyttäjä voi vaivattomasti ohjata tuolin ajoneuvoon tai siitä pois. Kun ovet sulkeutuvat, käyttäjä voi ajaa ajoneuvoa pyörätuolissa istuen.

Ajoneuvo on luokiteltu virallisesti raskaaksi maastoajoneuvoksi, jonka enimmäisnopeus on 80 km/h. Kätevien mittojen ansiosta se on mahdollista pysäköidä jalkakäytävän suuntaisesti, joten pyörätuolin käyttäjä voi poistua mukavasti ajoneuvosta suoraan jalkakäytävälle tien sijasta. Ajoneuvoon mahtuu taakse yksi matkustaja. Ohjaus- ja suunnitteluosia voidaan muokata yksilöllisesti yksittäisten kuljettajien tarpeiden ja toiveiden mukaan.

Elbeen malli kehitettiin vuonna 2003, ja ZLKL varasi sen itselleen vuonna 2004 ja teki siitä neljä vuotta myöhemmin toiminnallisen prototyypin. Ajoneuvossa on huomiota herättävää sen ainoalaatuinen rakenne ja monet innovatiiviset tekniset osat, ja se sai vuonna 2007 lisätukea Euroopan aluekehitysrahastosta.

Tavoitteena kaupallinen tuotanto

EU:n varoilla ajoneuvoa kehitetään tuotantoa kohti, mukaan luettuna teknologioiden hankinta ja sertifiointiprosessi. Tulevaisuudessa ZLKL pyrkii lisäämään huomattavasti ajoneuvon käyttöominaisuuksia ja luotettavuutta.

Kokonaiskustannukset:
EUR 1 448 800
EU:n osuus:
EUR 614 100

ZLKL:n tutkimuksessa korostettiin, että pyörätuolin käyttäjien on tärkeää pystyä liikkumaan itsenäisesti ilman tukea. ”Pyrimme tarjoamaan liikkumisrajoitteisille ihmisille itsenäisyyttä ja liikkumisvapautta parantaaksemme heidän elintasoaan,” sanoo hankejohtaja Ladislav Brázdil, Jr.

Yrityksessä uskotaan, että kyseinen väestö ottaa Elbeen lämpimästi vastaan ja että siitä ollaan kiinnostuneita Tšekin tasavallassa ja kaikkialla Euroopassa. Sen mielestä ajoneuvo on erittäin käytännöllinen ratkaisu arkipäivän liikkumiseen kaupungeissa ja niiden ulkopuolella, ja lisäksi suunnittelu on houkuttelevaa.

Elbee otetaan sarjatuotantoon vuoden 2013 alussa. Aluksi sitä tuotetaan vain Tšekin markkinoille, ja kansainvälinen levitys alkaa myöhemmin.

▶LISÄTIETOA
www.elbee.cz

▶ POHJOIS-KARJALA, SUOMI

▶ VAHVUUTTA YHTENÄISYDELLÄ

Tieteen ja teknologian huippuosaamiskeskusten keskittymä nostaa Pohjois-Karjalan alueen profiilia Itä-Suomessa. Se koostuu neljästä erillisestä keskuksesta, joissa keskitytään materiaaleihin, tarkkuustekniikoihin ja diffraktiiviseen optikkaan, ja siinä edistetään tutkimusta ja kehitystä kaikilla kolmella alalla ja edistetään uusia yrityksiä koko alueella.

Suurin osa keskittymästä on Joensuussa, alueen suurimmassa kaupunkikeskuksessa. Neljäs keskus on Kuopiossa, 130 kilometriä länteen.

Keskukset ovat aiemmin toimineet erillään, mutta nyt ne tekevät tiivistä yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston tuella ja SIB-labsin, keskittymästä kasvaneen yhtiön, hallinnoimana. ”Yhteistyömallin lujittamisella tuetaan alueellista kilpailukykyä. Se on loistava esimerkki kansallisten ja paikallisten EU:n rahoituselinten, tutkimuslaitosten ja teollisuuskumppanien keskittyneestä ryhmätyöstä ja yhteistyöstä”, sanoo SIB-labsin johtaja professori Mika Suvanto.

Yliopistojohtoinen foorumi

Laajapohjainen keskittymä hyötyy kahden yliopiston vahvasta pedagogisesta perustasta. Se kattaa luonnontieteet (kemia, fysiikka, tietotekniikka) Itä-Suomen yliopistossa sekä teknologian Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa.

Nämä neljä huipputeknologian tutkimuksen, kehityksen ja innovaation keskusta ovat toimineet Pohjois-Karjalassa EU:n rahoituksen ansiosta vuodesta 2000 alkaen. Ne muodostavat nyt EU:n materiaaleja ja tarkkuusteknologiaa ja diffraktiivista optikkaa koskevan hankekeskittymän.

▶ LISÄTIETOA

<http://www.uef.fi/siblabs/>
<http://wartsila.pkamk.fi/upu/>
www.ifc.joensuu.fi

Itä-Suomen yliopiston kemian laitoksen tutkimusryhmä työskentelemässä Raman-spektroskoopilla

Kokonaiskustannukset:

EUR 20 000 000

EU:n osuus:

EUR 10 000 000

Nanotyöstökeskus on erikoistunut tarkkuuskoneisiin, ja se tekee yhteistyötä pääasiassa muovi- ja metallialan yritysten kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi. Diffraktiivisen optiikan ja fotonikan tutkimuslaboratoriolla on ainoalaatuinen infrastruktuuri, jossa laboratorio hyödyntää yliopiston tieteellistä tutkimusta. Se auttaa yrityksiä kehittämään tuotteita ja testaamaan uusia ideoita.

SMARC Innovations (SMARCI) on Itä-Suomen yliopiston kemian laitoksen tutkimusyksikkö. Se keskittyy korkeatasoiseen materiaalitutkimukseen ja teknologian siirron edistämiseen sekä alueen kilpailukykyyn edistämiseen tarjoamalla vuorovaikutusmahdollisuuden tieteellisen tutkimuksen ja teollisuuden välille. Lopuksi, InFotonics Centre Joensuu yhdistää fotonikan ja tietotekniikan asiantuntemuksen. Se on maailman johtavia aalto-optisessa suunnittelussa ja spektriväritutkimuksessa, ja se on perustanut yhteistyöverkoston alan huippulaboratorioiden ja laitosten kanssa.

Hankkeen päättymisen jälkeen SMARCin ja InFotonics Centre Joensuun toimet jatkuvat SIB-labsin toiminnan osana. Tämä tutkimusympäristö yhdistää Itä-Suomen yliopiston biomateriaaleja, materiaaleja, fotonikkaa ja spektriväritutkimusta koskevan asiantuntemuksen.

▶ BRATISLAVSKÝ KRAJ, SLOVAKIA

▶ TARTTUVIEN PILOSSA OLEVIEN PATOGEENIEN HAVAITSEMINEN PAREMMIN

Terveet ihmiset voivat kantaa virustartuntoja tietämättään vuosia. Jos heidän immuunijärjestelmänsä heikkenee, näistä piilossa olevista tartunnoista voi tulla vakavia terveysuhkia. Yksi ratkaisu on tarttuvien patogeeneiden parempi diagnosointi, ja tätä polkua edistetään EU:n tutkimushankkeessa Slovakiassa.

Tutkijat ovat viime aikoina korostaneet, miten useat erilaiset virustartunnat voivat jäädä havaitsematta ihmisissä ja olla aiheuttamatta suuria ongelmia. Mutta heidän immuunijärjestelmänsä heikkeneminen – esimerkiksi sairauden, elinsiirron tai hoidon sivuvaikutusten takia – voi tehdä näistä tartunnoista vaarallisempia. Tämä voi aiheuttaa vakavia komplikaatioita tartunnan saaneille ihmisille tai jopa heidän kuolemansa.

Kesäkuussa 2010, BioScience Slovakia Bratislavassa yhdisti voimat Slovakian tiedeakateman virologian laitoksen kanssa tarttuvien patogeeneiden kliinistä diagnosointia koskevaa teollista tutkimusta koskevaan hankkeeseen, joka saa osarahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta. Ne työskentelevät yhdessä parantaakseen huomattavasti tarttuvien patogeeneiden diagnosointia, joka on tällä hetkellä heikosti katettu ala, kehittämällä eri menetelmiä ja malleja kullekin patogeeneille.

Kattava diagnosointi

”Diagnosoinnin yksinkertaistamiseksi, nopeuttamiseksi ja sen herkkyyden lisäämiseksi tutkijoiden on harkittava kattavan lähestymistavan omaksumista”, sanoo tohtori Peter Kilián, BioScience Slovakian toimitusjohtaja ja laboratorion päällikkö. ”Se voisi kattaa yhtenäisen mallin, joka soveltuu rutiinidiagnoseihin, kun taas molekyylibiologiassa käytettäisiin huippuluokan tietämystä.” Tavoitteena on saada tämä uusi koemuoto kliiniseen rutiinikäyttöön, ja laatia yhteinen tutkimusperusta tieteen ja yksityisen teollisuuden välille.

Kumppanit ovat jo saaneet bioinformatiikan analyysivaiheen loppuun. Tutkimus etenee negatiivisten ja positiivisten tarkastusten valmisteluun patogeeneiden havaitsemista koskevien olosuhteiden parantamiseksi ja hienosäätämiseksi.

Tammikuussa 2012 kumppanit tekivät Yhdysvalloissa ja kansainvälisesti patenttihakemuksen, joka perustui suoraan tähän mennessä saatuihin tuloksiin. Tässä patentissa kuvataan tapoja ja menetelmiä lymfosyyttisen koriomeningiittiviruksen havaitsemiseksi ihmisissä ja/tai akuuttien ja kroonisten lymfosyyttisten koriomeningiittivirustartuntojen erottamiseksi. ”Tämä virus on esimerkki laiminlyödyistä patogeeneistä, ja sillä voi olla dramaattinen vaikutus ihmisiin, joiden immunitetti on heikentynyt,” lisää tohtori Kilián.

Hankkeen on määrä päättyä vuoden 2013 toukokuussa. Työtä on kuitenkin vielä paljon tehtävänä, sanoo tohtori Kilián: ”Koska lymfosyyttisen koriomeningiittiviruksen esiintymisestä yleisessä väestössä ei ole luotettavia tietoja, haluaisimme täydentää tätä aihetta koskevat uudet tiedot käyttämällä hankkeessamme kehitettyä havaitsemismenetelmää.”

Kokonaiskustannukset:

EUR 1 641 900

EU:n osuus:

EUR 1 240 400

Työskentelyä soluviljelmillä luokan II biologisissa turvakaapeissa

▶ LISÄTIETOA

www.bioscience.sk/projects.html

▶ EUROOPPA-PÄIVÄN JUHLINTAA YMPÄRI EU:TA

Toukokuun 9. päivä on Eurooppa-päivä – erityinen päivä kaikille EU:n kansalaisille, koska silloin juhlitaan kuuluisaa Schumanin julistusta. Toukokuun 9. päivänä 1950, viisi vuotta toisen maailmansodan päättymisen jälkeen, Ranskan ulkoministeri Robert Schuman esitti ensimmäisen kerran ajatuksia Euroopan unionista ehdottamalla Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustamista.

Kesäkuun 29. päivänä 1985 järjestetyssä Milanon Eurooppa-neuvoston kokouksessa valtion ja hallitusten päämiehet sopivat toukokuun 9. päivän julistamisesta Eurooppa-päiväksi. Päivää on vietetty vuodesta 1986 alkaen joka vuosi, ja sen toimien ja juhlallisuuksien avulla EU:ta voidaan saada lähemmäksi kansalaisiaan. Joissakin tässä esitellyistä tapahtumista korostetaan etuja, joita Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) tuo alueille ympäri EU:ta.

BELGIA

Oost-Vlaanderen

Eurooppa-päivä järjestetään joka vuosi Itä-Flanderin maakunnan eri osassa. Tänä vuonna se järjestettiin neljättä kertaa, ja tapahtumapaikkana 6. toukokuuta oli Waasland maakunnan itäosassa. Tavoite oli kaksiosainen: osoittaa, mitä EU:n rahoituksen avulla voidaan saada aikaan korostamalla erityisiä hankkeita, ja antaa tietoa EU:n vaikutuksesta ihmisten jokapäiväiseen elämään. Tärkeimpiä toimia olivat muun muassa katunäyttely valituista hankkeista Sint-Gillis-Waasissa, seitsemän avointen ovien hanketta ja rajatylittävä pyöräilykierros.

▶ Lisätietoa: www.europadag.be

TŠEKin TASAVALTA

Praha

Toukokuun 9. päivänä Prahassa järjestetyssä lehdistötilaisuudessa avattiin virallisesti verkkokartta EU:n rahoittamista hankkeista. Kartta on Euroopan komission Tšekin tasavallan edustuston ja aluekehitysministeriön yhteinen hanke. Sitä voi tarkastella verkossa osoitteessa www.mapaprojektu.cz

LATVIA

Riika

EU:n puutarhafestivaali järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2009, jolloin juhlittiin Latvian viisivuotista jäsenyyttä Euroopan unionissa. Tämän vuoden juhlat järjestettiin eri instituutioita, kuten suurlähetystöjä ja hallituksen elimiä, esittävän kymmenen temaattisen teltan ympärille. Tapahtuma houkutteli paikalle 400 edustajaa 70 järjestöstä ja monia tuhansia vieraita. Valtiovarainministeri jakoi tietoa eurosta ja EU:n rahastoista "Vauras Eurooppa" teltasta. Myös Latvian ja Liettuan rajatylittävä yhteistyöohjelma ja yksi Latvian viidestä alueellisesta rakennerahastosta (Riika) olivat mukana.

►Lisätietoa: <http://www.latlit.eu/>

BULGARIA-ROMANIA

Silistra/Calarasi

Toukokuun 9. päivänä Romanian ja Bulgarian rajatylittävä yhteistyöohjelma toivotti tervetulleiksi oppilaita yleissivistävästä Mihai Eminescun lukiosta, Calarasista, Romaniasta ja Nicola Vaptsarovin lukiosta, Silistrasta, Bulgariasta. Tapahtumassa keskityttiin ohjelmasta tiedottamiseen sekä nuorten valistamiseen aktiiviseen Euroopan kansalaisuuteen sitoutumisen merkityksestä. Oppilaiden mielenkiinto ja monenlaiset kysymykset todistivat tapahtuman menestyksestä. Kuten romanialainen osallistuja Georgiana vahvisti: "Minulla oli tilaisuus ymmärtää, että Euroopan unioni on meitä lähellä, kirjaimellisesti ja kuvaannollisesti, eikä se ole pelkkä lippu. Huomata, että se tarkoittaa yhteistyötä, suvaitsevaisuutta ja viestintää – että se on 'moninaisuudessaan yhtenäinen'. Ymmärsin, että meidän ja bulgarialaisten väliset siteet ovat vahvemmat kuin luulin."

►Lisätietoa:

<http://www.cbromaniabulgaria.eu/index.php>

ALANKOMAAT

Dordrecht

Noin 150 EU:n osarahoittamaa hanketta avasi ovensa yleisölle 11. ja 12. toukokuuta ”Europa Kijkdagenin” eli Eurooppapäivän kunniaksi. Yksi niistä oli ”Duurzaamheidfabriek” eli kestävyystehdas. Tämä vastavalmistunut rakennus edustaa kaikkea innovatiivista ja kestävää ja kutsuu uusia yrityksiä, ”vihreitä” sijoittajia ja nuoria teknisiä lahjakkuuksia kokoon tumaan yhteen testaamaan ja kehittämään luovia ja elinkel-poisia kestäviä menetelmiä ja tuotteita.

► Lisätietoa: <http://www.europaomdehoek.nl/kijkdagen>

PORTUGALI

Madeira

Aluekehitysinstituutti järjesti toukokuun 9. päivänä katunäyt-telyn Funchalin kaupungissa (Travessa do Cabido, no 16). Tapahtuman tarkoituksena oli tarjota yleisölle tietoa erilaisista Euroopan unionin osarahoittamista ohjelmista. Vieraat saivat päivän aikana kysyä kysymyksiä ja osallistua keskusteluihin hankkeista sekä saada asiaankuuluvia ja muistetta- via ”näytepakkauksia”.

► Lisätietoa: <http://www.idr.gov-madeira.pt/>

SLOVENIA

Maribor

Slovenian taloudellisen kehityksen ja teknologian ministeriö osallistui EU:n varojen hallintoviranomaisena ”Euroopan nuorisoviikkoon” (7.-10. toukokuuta) yhdessä Euroopan komission edustuston kanssa. Eurooppalainen kylä hankkeen puitteissa tapahtumassa tarjottiin tilaisuus esittää esi- merkkejä eri elämäniloilta EU:n eri jäsenvaltioissa. Euroopan kulttuurin moninaisuutta esiteltiin kattavasti monissa värik- käissä markkinakojuissa ja kiehtovassa ja viihdyttävässä ohjelmassa, jossa tarjottiin yhdessä musiikkia, tanssia, lau- lua ja ruokaa ja esitettiin muita eri maiden erityispiirteitä.

► Lisätietoa: <http://www.maribor2012.eu/en/nc/project/prikaz/114505/>

KREIKKA

Kreeta

Kreetassa juhliittiin Eurooppa-päivää monilla tapahtumilla, jotka oli suunnattu kaikenikäisille ja eri asioista kiinnostuneille vieraille. Tapahtumat järjestettiin yhdessä saaren tunnetuista ja helppopääsuisistä juhlapaikoista, jossa sidosryhmät pystyivät osallistumaan seminaareihin, kun taas suurelle yleisölle tarjottiin monia vuorovaikutteisia tiedotus- ja viihdytystoimia, muun muassa ulkoilmakonsertti.

►Lisätietoa:

<http://www.espa.gr/en/Pages/NewsFS.aspx?item=361>

RANSKA

Midi-Pyrénées

Vieraat saivat 12. toukokuuta Eurooppa-päivän puitteissa tilaisuuden löytää Toulouse uudelleen osallistumalla laajalle pyöräkerrokselle, jolle lähdettiin kaupungin Place du Capitolelta. Kierrokseen saivat osallistua kaikki, ja siinä käytiin kaupungissa, kanavalla, joella, pelloilla ja avoimilla viheralueilla ja pysähdyttiin matkalla kymmenessä EU:n osarahoittamassa hankkeessa. Osallistujat saivat tuoda omat pyöränsä tai vuokrata pyörän lähtöpisteen lähellä olevasta vuokraamosta. ►Lisätietoa:

<http://www.europe-en-midipyrenees.eu/le-joli-mois/#event32468>

▶ ALUEPOLITIIKASTA TIEDOTTAMINEN

Tiedotus- ja viestintätoimet ovat olennainen osa ohjelmien hallinnointia: aluepolitiikan saavutuksista ja rahoitusmahdollisuuksista kertominen yleisölle on ohjelmien täytäntöönpanon keskeinen painopisteala. Viime vuonna tehdyn tiedotus- ja viestintätoimien väliarvioinnin avulla pystyttiin kartoittamaan tähänastisia saavutuksia ja jäljellä olevia haasteita. *Panoramassa* käsitellään tätä asiaa Unkarin, Puolan ja Portugalin edustajien kanssa.

▶ Minkälaisen lähestymistavan omaksuitte ohjelmanne tai ohjelmienne tiedotus- ja viestintätoimien väliarviointiin?

Puolassa arviointi perustui seurantaan varten järjestelmällisesti kerättyihin tietoihin ja vuotuisten selvitysten muodossa tehtävään tiedotustoimien jatkuvaan arviointiin. Selvityksiä on tehty vuodesta 2006 alkaen edustavalle otokselle väestöä käyttämällä samaa soveltamisalaa ja menetelmää vertailukelpoisten tulosten saamiseksi.

”Käytimme myös tuloksia muista mielipidekyselyistä”, kertoo aluekehitysministeriön Paulina Piotrowska, ”jotka koskivat EU:n rahastojen ja toimintaohjelmien tuntemista ja niistä saatua mielikuvaa ja joiden kohteena olivat yleinen väestö ja erityiset kohderyhmät, sekä vuoden 2010 Flash-eurobarometritutkimuksen tuloksia. Näiden monien lähteiden ansiosta olemme pystyneet kehittämään arviointia sisäisesti.

Portugalissa arviointi tehtiin samoin pääasiassa sisäisesti verkostoviestien, tiedotteiden, seminaarien ja tapahtumien sekä tuensaajista ja yleisöstä tehtyjen selvitysten avulla. ”Vain kahdessa kymmenestä ohjelmasta tehtiin ulkoinen arviointi”, huomauttaa talous- ja työllisyysministeriön Paulo Emerenciano, ”jotta merkkien tunnistamisen kaltaisista yksityiskohtaisista kysymyksistä saataisiin laadukkaampaa tietoa.”

Unkarissa omaksuttiin erilainen lähestymistapa, sillä siellä ohjelmista tiedottaminen tehtiin muista EU:n jäsenvaltioista

poiketen keskitetyksi. ”Me teimme arvioinnin ulkopuolisen markkinatutkimusyhtiön avulla”, selittää kansallisen kehitysvieraston Nándor Csepregy. ”Se selvitti, miten EU:n rahoittamaa kehitystä ja ohjelmien täytäntöönpanoa kaudella 2007-2013 koskevilla viestintätoimilla edistettiin viestintäsunnitelman tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteena oli tiedottaa unkarilaisille EU:n rahastojen tuloksista ja keskeisestä asemasta, joka EU:lla on tässä kehityksessä.”

▶ Mitkä olivat arvioinnin tärkeimmät tulokset?

Kaikissa kolmessa maassa tulokset osoittivat selkeästi, että EU:n rahastot ja niiden myönteinen vaikutus kansalliseen ja alueelliseen kehitykseen tunnetaan entistä paremmin.

Puolassa eurobarometritutkimuksen tuloksista selvisi, että rahastojen tuntemista koskeva indikaattori oli yksi korkeimmista EU:ssa. Unkarissa puolestaan kyseisellä kaudella toteutettujen viestintätoimien ansiosta 76 prosentilla kokonaisväestöstä, 75 prosentilla mahdollisista hakijoista ja miltei sadalla prosentilla tuensaajista on yleiset tiedot EU:n rahoittamista hankkeista tai he tuntevat lähiympäristönsä hankkeita.

Vasemmalta oikealle:

▶ **NÁNDOR CSEPREGHY**
Kansallisen kehitysviraston
viestintäosaston päällikkö (Unkari)

▶ **PAULINA PIOTROWSKA**
Aluekehitysministeriön tiedotus-
ja edistämistoimien arvioinnin
vanhempi asiantuntija (Puola)

▶ **PAULO EMERENCIANO**
Talous- ja työllisyysministeriön
viestintä- ja dokumentointikeskuksen
koordinaattori (Portugali)

Portugalista saaduissa tuloksissa korostuivat jotkin yleiset havainnot, ja etenkin tiedotuksen sisältö oli erityisen olennainen. ”Hankkeiden ihmisiä esittelevien valokuvien ja videoiden käyttäminen kertoo inhimillisestä puolesta, ja hankkeesta kertominen on olennaista mahdollisten tuensaajien huomion kiinnittämiseksi”, sanoo Paulo Emerenciano. ”Verkkosivustojen täsmälliset ja ajankohtaiset tiedot ovat tärkeitä, kuten myös säännösten ja hankeluetteloiden kaltaisten virallisten tietojen nopea ja helppo saatavuus. Hankkeita koskevien maantieteellisten tietojen avulla ne on helpompi löytää”.

Viestintästrategia on keskeinen tekijä, kuten myös koordinoitua edistävä viestintäverkosto. Viestinnän jakamisella erityisiin tavoitteisiin voidaan luoda keskinäisesti hyödyttäviä suhteita, ja säännöllisillä ja jatkuvilla viestintätoimilla voidaan vahvistaa tunnustamista ja tietoisuutta. Tieto- ja viestintätekniikka on viestinnän pääasiallinen keino, ja verkkosivustoja pitäisi käyttää tiedotuslähteenä mutta myös palvelukanavana tai jopa keskitettyinä palvelupisteinä.

”Tuensaajien tärkeimmät tietolähteet – verkkosivustot, julkaisut ja koulutustapahtumat – olivat onnistuneita, kuten myös yleistä väestöä koskevat toimet – tiedotusvälinekampanjat ja muut tiedotusvälineitä koskevat hankkeet”, huomauttaa Paulina Piotrowska, ”mutta on olennaisen tärkeää mukauttaa tärkeimpiä viestejä muuttuvaan todellisuuteen – esimerkiksi EU:n talousarvioon tai talouskriisiin”.

▶ Mitä olette oppineet tästä toimesta? Onko ohjelmanne tai ohjelmienne viestintästrategiaa muokattu väliarvioinnin vuoksi?

Puolassa viestintästrategiaa voidaan arvioinnin ansiosta tarkastella uudelleen ja ajanmukaistaa tarkemmin. Viestinnän kohderyhmiä ja seurantaindikaattoreita on muokattu ja Internet-välineitä on kehitetty edelleen.

”Nyt keskitymme viestiemme mukauttamiseen”, sanoo Paulina Piotrowska, ”esimerkiksi EU:n rahastojen ihmisten elämänlaadulle tuomien etujen käsittelemiseksi ja niiden täytäntöönpanon todellisten vaikutusten esittelemiseksi. Haluaisimme laajentaa näkemystä rahoituksesta sen teiden rakentamista, teknistä infrastruktuuria ja maataloutta koskevaa tukea pidemmälle ja kiinnittää huomiota innovoinnin kaltaisiin aloihin ja muihin etuihin, esimerkiksi sosiaaliseen osallisuuteen ja nuorten ja yli 50 vuotiaiden ihmisten mahdollisuuksiin. Suosittelemme lämpimästi viestinnän tehokkuuden tai sen yksittäisten välineiden säännöllistä arviointia. Arvioinnista saadaan erittäin tärkeää tietoa, jonka avulla nykyisiä viestintätoimia voidaan muokata niiden tehokkuuden lisäämiseksi mahdollisimman paljon.”

Unkarissa voidaan tietoisuuden lisääntymisen ansiosta laajentaa tulevaisuuden sovelluksia. ”Suunniteltujen hankkeiden sovelluksia koskevaa tavoiteindikaattoria on laajennettu kaikkiin kolmeen ryhmään – yleiseen väestöön, mahdollisiin hakijoihin ja tuensaajiin”, huomauttaa Nándor Csepregy.

Portugalissa tulokset ovat ohjelmien tulevien toimien perustana julkisen talouden vaikeuksista huolimatta. Kuten Paulo Emerenciano vahvistaa, ”nykyisessä taloudellisessa tilanteessa korostetaan investointien ja työpaikkojen luomisen kaltaisia näkökohtia. Siksi hankkeet ja erityisesti menestystarinat ovat tärkein näinä aikoina käytettävä viestintävoimavara.”

► YRITYS- JA INNOVOINTITUKI

MITÄ ON OPITTU TOSISEIKKOKIIN PERUSTUVISTA MENETELMISTÄ?

Tosiseikkoihin perustuvat vaikutustenarvioinnit (joissa siis käytetään vertailuryhmiä) lisäävät Euroopan komission yritys- ja innovointituesta tekemien analyysien uskottavuutta. Vaikutukset voidaan nyt esittää selkeästi yritystason investointien, innovoinnin ja työpaikkojen luomisen osalta. Pk-yritysten tuki on osoittautunut huomattavasti tehokkaammaksi kuin suurten yritysten tuki, ja on myös varhaisia merkkejä siitä, että rahoitusjärjestelyt ovat paljon suoraa avustuksia paljon tehokkaampia.

Euroopan komission aluepolitiikan pääosastolla on ollut vuodesta 2008 alkaen vaikutustenarviointiohjelma, jossa käytetään tosiseikkoihin perustuvia menetelmiä (*katso laatikko*). Vaikka kyseiset arvioinnit ovat teknisesti haastavia, ne lisäävät vaikutustenarviointien uskottavuutta ja kurinalaisuutta.

Erityyppisten yritys- ja innovointitukien vaikutukset ovat vähitellen selkeytymässä. Vaikka kaikki ei olekaan vielä täysin selkeää, tulevia ohjelmakerroksia varten voidaan jo tehdä joitakin päätelmiä.

Suuri vaikutus investointeihin ja innovointiin, kohtalainen työpaikkojen luomiseen

Yritystukien yksiselitteisenä tavoitteena on usein työpaikkojen luominen. Aiemmissa arvioinneissa on pantu merkille, että useimmissa ohjelmissa seurataan onnistumista työpaikkojen osalta – itse asiassa vain pienessä osassa pyritään seuraamaan investointeja, tuottavuutta tai innovointia yritystasolla.

Tosiseikkoihin perustuvissa vaikutustenarvioinneissa lähdetään kuitenkin siitä, että investoinnit ja tuottavuuden muutokset ovat yritys- ja innovaatiotuen ensisijaisia vaikutuksia. Työpaikkojen luominen on todellinen, mutta toissijainen vaikutus.

Esimerkiksi Itä-Saksassa tehdystä yritystuen arvioinnista tulos oli 27 000 työpaikkaa – todellinen ja huomattava saavutus, mutta paljon vähemmän kuin ohjelman seurantatiedoissa,

joiden mukaan luotiin 107 000 ”uutta työpaikkaa” ja 439 000 ”työpaikkaa säilytettiin”. Sitä vastoin samalla järjestelmällä on huomattavat vaikutukset tehtyjen investointien osalta – jokainen julkinen euro tuotti toiset 1,50 euroa investointeja.

Myös vaikutuksesta innovointiin on selkeitä näyttöjä. Vuoden 2008 rahoituskriisin jälkeen patenttihakemukset vähenivät vain 14 prosenttia Tšekin tasavallan tuetuissa yrityksissä, kun taas vertailuryhmissä ne vähenivät 63 prosenttia. Saksan T&K-tuesta tehdystä tutkimuksesta havaittiin selkeitä vaikutuksia sekä prosessi- että tuoteinnovointiin. Tuetut yritykset saivat todennäköisemmin innovaatiohankkeet loppuun ja työstivät uusia (*katso kaavio*).

TOSISEIKKOKIIN PERUSTUVA VAIKUTUSTENARVIOINTI – MIKSI JA MITÄ?

Politiikan vaikutusten arvioinnin yksi ongelma on ”tosiseikkoihin perustumattomuus” – miten pystymme arvioimaan, mitä olisi tapahtunut ilman tukea? Yritys olisi esimerkiksi voinut tehdä investoinnin (kokonaan tai osittain) ilman julkista rahaakin.

Tosiseikkoihin perustuvissa arvioinneissa käytetään tieteelliseen menetelmään liittyvää välinettä – vertailuryhmää. Tuettuja yrityksiä verrataan suurempaan ryhmään vastaavia yrityksiä (sama koko, alue, sektori jne.) Tämän ansiosta vaikutustenarvioinnit ovat tieteellisesti pätevämpiä, mutta se edellyttää huomattavaa tietotaitoa tietojen keräämisessä ja sopivan vertailuryhmän valinnassa.

Aluepolitiikan pääosasto on kerännyt tältä alalta kokemusta vuodesta 2008 alkaen. Lisätietoa saa *Regional Focus* -sarjassa julkaistusta Daniel Mouquéin artikkelista (2012) ”What have we learned from counterfactuals?” sekä aluepolitiikan pääosaston vaikutustenarviointia käsittelevältä verkkosivustolta:

► http://ec.europa.eu/regional_policy/impact/evaluation/index_en.cfm

Opetuksia tulevaa koheesiopoliitikkaa varten – suositaan pk-yrityksiä

Tosiseikkoihin perustuvien arviointien toistuva ja tärkeä havainto on ollut se, että pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) tuki on paljon tehokkaampaa kuin suurten yritysten tuki. Esimerkiksi Tšekin tasavallassa, Unkarissa, Puolessa ja Slovakiassa tehdyssä tutkimuksessa ⁽¹⁾ havaittiin, että ”mitä isompi yritys oli, sitä pienempi oli yleisesti tuen vaikutus työpaikkojen luomiseen”.

On mielenkiintoista, että Italiassa tehdyssä perusteellisessa arvioinnissa havaittiin, että erikokoisille pk-yrityksille (mikroyritykset, pienet tai keskisuuret yritykset) myönnetyt tuet olivat yhtä tehokkaita – ainoastaan suurille yrityksille myönnettyillä tuilla oli vähän tai ei ollenkaan vaikutusta.

Lopuksi on olemassa varhaisia näyttöjä siitä, että lainat ovat avustuksia tehokkaampia. Piemontessa, Luoteis-Italiassa, pk-yritysten tuista tehdyssä tutkimuksessa ⁽²⁾ havaittiin, että erilaisten rahoitusjärjestelyjen halpakorkoisten lainojen kustannukset olivat työpaikkaa kohti puolet avustusten kustannuksista, ja niillä oli lisäksi hämmästyttävän suuri vaikutus investointeihin – viisi euroa bruttoavustusekvivalentin euroa kohti.

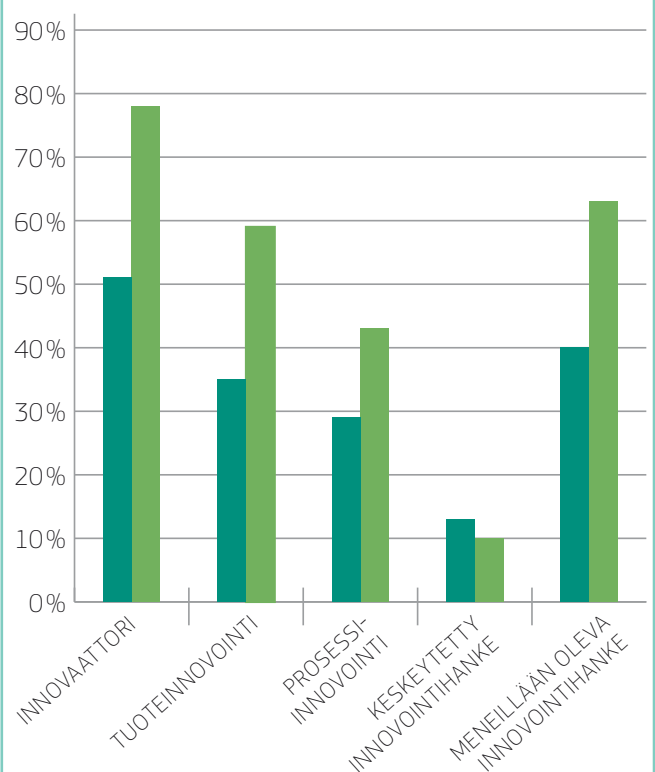
Tämän alan tuleva työ

Tulevassa työssä on ensinnäkin vahvistettava nämä havainnot useampia järjestelmiä varten useammissa maissa ja toiseksi vastattava uusiin kysymyksiin (esim. rahoitusjärjestelystä, mentoiminnista ja verkottumisesta). Aluepolitiikan pääosasto tekee aktiivista yhteistyötä hallintoviranomaisten ja jäsenvaltioiden kanssa – katso lisätietoa vaikutustentarviointia käsittelevältä verkkosivustolta.

(1) TARKI (2010) "Impact of Cohesion Policy on employment level and quality in the Visegrád countries".

(2) ASVAPP-laitoksen aluepolitiikan pääosaston puolesta tekemä tutkimus (2012): "Counterfactual Impact Evaluation of Cohesion Policy: Impact, cost-effectiveness and additionality of investment subsidies in Italy".

T&K-TUELLA ON SAKSASSA MERKITTÄVÄ VAIKUTUS ERILAIISIIN INNOVAATIOMUOTOIHIN

● Tukemattomat yritykset
N = 21 226
● Tuetut yritykset
N = 623
N = yritysten määrä

Lähde: Leuvenin yliopiston aluepolitiikan pääosaston puolesta (2011): "Counterfactual impact evaluation of cohesion policy: Examples from Support to Innovation and Research". Innovaatioindikaattorit on saatu yrityskohtaisista tiedoista yhteisön innovaatiotutkimuksesta.

▶ TÄYDENTÄVÄ EUROOPAN ALUEPOLITIIKKA: SVEITSI-, ETA- JA NORJA-TUET

SVEITSIN LAAJENTUMISTUKI

EU:hun vuodesta 2004 alkaen liittyneiden 12 maan nopeasta kasvusta huolimatta niiden vaurauden taso on suhteellisen matala, ja nämä maat ovat edelleen jäljessä muista EU:n 15 jäsenvaltiosta monessa suhteessa. Sveitsi on rahoittanut vuodesta 2008 alkaen monia hankkeita, joilla pyritään vähentämään tätä taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta laajentuneessa Euroopan unionissa, Sveitsin laajentumistuen avulla.

Vuonna 2004 EU:hun liittyneen kymmenen uuden jäsenvaltion auttamiseksi Sveitsi sitoutui antamaan yhteensä miljardi Sveitsin frangia (noin 832 miljoonaa euroa) viiden vuoden ajan vuosina 2007-2012. Valitut 210 hanketta pannaan täytäntöön vuoteen 2017 mennessä. Kun Bulgaria ja Romania liittyivät EU:hun vuonna 2007, Sveitsi kasvatti tätä tukea vielä 257 miljoonalla Sveitsin frangilla (214 miljoonalla eurolla) kaudeksi 2009-2014. Näiden kahden maan osalta täytäntöönpanovaihe kestää vuoteen 2019 asti.

Temaattiset prioriteetit

Rahoitus kanavoidaan vähiten kehittyneille alueille ja neljään temaattiseen ala-alueelle kuuluville hankkeille:

- Turvallisuus ja vakaus ja uudistusten tuki;
- Ympäristö ja infrastruktuuri;
- Yksityisen sektorin edistäminen;
- Inhimillinen ja sosiaalinen kehitys.

Viidennessä erityisvälineitä koskevassa prioriteetissa varoja osoitetaan niin sanottuina yhteisavustuksina. Näissä järjestelmissä annetaan tukea järjestöille tai instituutioille – kuten kansalaisjärjestöille ja kansalaisyhteiskunnalle – jolloin ohjelmia voidaan hallinnoida kustannustehokkaasti monen pienen hankkeen kanssa.

HANKKEIDEN VALINTA

- Hankkeista tehdään ehdotuspyynnöt Sveitsin kunkin maan kanssa allekirjoittaman kahdenvälisen puitesopimuksen mukaisesti.
- Kunkin maan kansalliset koordinoituyksiköt vastaavat hanke-ehdotusten tutkimisesta vahvistettujen valintaperusteiden nojalla.
- Hankkeen teemasta riippuen Sveitsin kehitysvirasto tai valtion talousasioiden sihteeristö hyväksyy rahoituksen ja koordinoi ja seuraa niiden täytäntöönpanoa.
- Järjestelmä pysyy Bulgariassa ja Romaniassa avoimena hanke-ehdotuksille joulukuuhun 2014 asti, mutta muiden tukikelpoisten maiden osalta se suljetaan kesäkuussa 2012.
- Tukia voivat saada julkiset elimet, kansainväliset järjestöt ja kansalaisjärjestöt ja yritykset, joilla on julkinen toimeksianto.

Tukea annetaan myös hankkeiden valmisteluun (esim. toteutettavuustutkimuksiin) ja kattamaan tiettyjä hallintokuluja edunsaajamaissa.

Sitoutuminen ja solidaarisuus

Sveitsin sitoutuminen EU:n laajentumiseen kertoo maan solidaarisuudesta EU:ta kohtaan ja sen halusta kantaa osa taakasta, joka johtuu Keski- ja Itä-Euroopan maiden kasvun tukemisesta. Samalla Sveitsi luo perustaa vakaille taloudellisille ja poliittisille yhteyksille uusimpien EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Sen tuki parantaa myös sveitsiläisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia näillä uusilla kasvavilla markkinoilla.

▶ LISÄTIETOA

<http://www.erweiterungsbeitrag.admin.ch/en/Home>

ETA- JA NORJA-TUET

Vaikka EU:n alueelliset rahastot ovat usein otsikoissa, huonommin tunnetaan toinen tukijärjestelmä, jolla myös pyritään edistämään ”yhteenkuuluvampaa” EU:ta. ETA- ja Norja- tukien avulla Islanti, Liechtenstein ja Norja edistävät taloudellisen ja yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vähentämistä Euroopassa ja kahdenvälisen suhteiden vahvistamista 15 maan kanssa Keski- ja Etelä- Euroopassa.

Vaikka maat eivät olekaan EU:n jäseniä, Euroopan yhdentymisen joka tapauksessa muokkaa ja värittää arkielämää Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa. Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen nojalla nämä kolme maata osallistuvat sisämarkkinoihin ja tekevät tiivistä yhteistyötä EU:n kanssa kaupan ja elinkeinoelämän, ympäristönsuojelun, tutkimuksen ja koulutuksen, sosiaalipolitiikan, kuluttajansuojan ja kulttuurin kaltaisilla aloilla.

Keskinäinen vastuu

Euroopan maiden välillä ja sisällä on syvään juurtunutta epätasapainoa. ETA-sopimuksessa tunnustetaan, että taloudellista ja yhteiskunnallista eriarvoisuutta on vähennettävä, ja tukien avulla Islanti, Liechtenstein ja Norja osallistuvat laajempiin EU:n toimiin näiden erojen pienentämiseksi. Vuosina 2004-2009 tuensaajamaille osoitettiin 1,3 miljardia euroa⁽¹⁾ ja miltei 1,8 miljardia euroa varattiin kautta 2009-2014 varten. Hyväksytyjen ohjelmien täytäntöönpanon loppuunsaattamiseen on aikaa vuoteen 2016 asti. Norja vastaa 97 prosentista rahoituksesta. Tärkeimpiä aloja ovat muun muassa ympäristönsuojelu ja ilmastonmuutos, kansalaisyhteiskunta, tutkimus, terveydenhuolto ja koulutus, sosiaalinen osallisuus, kulttuuriperintö ja oikeus- ja sisäasiat.

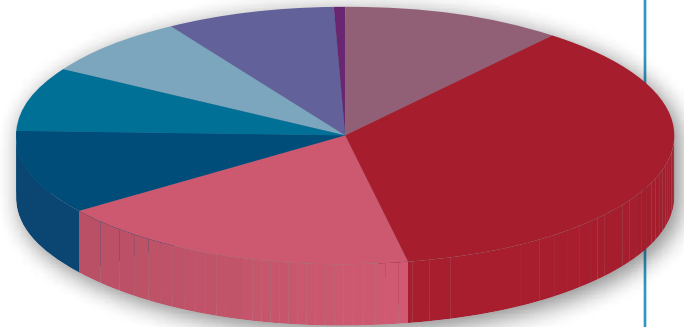
Täydentävä rahoitus

Nämä ensisijaiset kohteet liittyvät monilta osin EU:n laajempiin tavoitteisiin sen Eurooppa 2020 -kasvustrategiassa, jossa asetetaan kunnianhimoiset tavoitteet työllisyydestä, innovaatiosta, koulutuksesta, sosiaalisesta osallisuudesta ja ilmastosta/energiasta. Tuilla rahoitetaan myös yhteistyötä aloilla, joilla kotimainen tai EU:n rahoitus on niukkaa.

(1) EU:n 12 uusinta jäsenvaltiota (Bulgaria, Kypros, Tšekin tasavalta, Viro, Unkari, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Romania, Slovakia ja Slovenia), sekä Kreikka, Portugali ja Espanja, voivat saada ETA-tukia. Norja-tuet ovat vain 12 uusimman EU:n jäsenvaltion saatavilla.

RAHOITUKSEN JAKAUTUMINEN
(2009-2014)

● Ympäristö ja ilmastonmuutos.....	€ 643 891 995
● Inhimillinen ja sosiaalinen kehitys.....	€ 323 785 145
● Kulttuuriperintö.....	€ 188 618 750
● Oikeus- ja sisäasiat.....	€ 142 149 500
● Tutkimus ja kehitys.....	€ 136 744 561
● Kansalaisyhteiskunta.....	€ 146 706 750
● Ihmisarvoinen työ ja kolmikantakeskustelu.....	€ 8 000 000
● Hallinto ja kahdenväliset suhteet.....	€ 198 603 299
Yhteensä.....	€ 1 788 500 000

Esimerkiksi yli 140 miljoonaa euroa on varattu kansalaisyhteiskunnan kehittämiseen. Tämä avaa kansalaisjärjestöille uusia mahdollisuuksia vahvistaa niiden asemaa ihmisoikeuksien edistämiseksi ja keskeisten palvelujen tarjoamisessa, erityisesti heikoimmassa asemassa oleville.

Suhteiden vahvistaminen

Kahdenvälisen suhteiden edistäminen on yksi järjestelmien keskeinen tavoite. Yli puolet ohjelmista koskee tiivistä yhteistyötä julkisten tahojen välillä tuenantaja- ja kumppanimaissa. Kumppanuuksien puitteissa odotetaan toteutettavan satoja hankkeita. Tukijärjestelmissä hyödynnetään myös Euroopan neuvoston kaltaisten kansainvälisten järjestöjen arvokasta asiantuntemusta. Neuvosto on suoraan mukana monilla aloilla romanien kaltaisten heikossa asemassa olevien ryhmien tarpeiden käsittelystä ihmiskaupan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseen.

► LISÄTIETOA
www.eeagrants.org

OHJELMA

21. SYYSKUUTA 2012

Eurooppalaisen yhteistyön päivä
www.ecday.eu

8.-11. LOKAKUUTA 2012

_Bryssel (Belgia)

OPEN DAYS, Euroopan alueiden ja kuntien viikko

15.-16. MARRASKUUTA 2012

_Metz (Ranska)

Rurban-konferenssi

27.-28. MARRASKUUTA 2012

_Regensburg (Saksa)

Tonavan aluetta koskevaa EU:n strategiaa käsittelevä ensimmäinen vuotuinen foorumi

3.-4. JOULUKUUTA 2012

_Pariisi (Ranska)

INFORM- & INIO-verkostojen yhteinen kokous

7. HELMIKUUTA 2013

_Bryssel (Belgia)

RegioStars 2013
-palkintosereemonia

Näistä tapahtumista saa lisätietoa Inforegio-verkkosivuston aikatauluosiossa:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_fi.cfm

Mitä koheesiopolitiikan avulla on saatu aikaan sinun alueellasi? Haluaisimme kuulla tarinasi, joissa korostetaan tuloksia ja konkreettisia etuja kansalaisille.

Voit myös kertoa meille valmisteluistasi seuraavaa ohjelmakautta varten.

Valitut puheenvuorot esitetään seuraavassa *Panorama*-lehden numerossa. Lähetä tarinasi seuraavaan osoitteeseen:

regio-panorama@ec.europa.eu

TUO ÄÄNESI KUULUVILLE

ISSN 1725-8162

© Euroopan unioni, 2012

Kopioiminen on sallittua edellyttäen että lähde mainitaan.

Euroopan komissio, Aluepolitiikan pääosasto
Viestintä, tiedotus ja suhteet kolmansiin maihin
Raphaël Goulet

Avenue de Tervueren 41, B-1040 Bryssel

Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu

Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_fi.htm

Julkaisutoimisto